

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 pa v tiskarni «Slovenija» v gozdu pod Vojskem pri Idriji. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

ZAPLETEN RAZVOJ VLADNE KRIZE

Sestanek štirih strank «na vrhu» o razčiščenju bo šele v soboto

Stališča PSDI in KPI o političnem položaju - Čuden in značilen molk vodstva KD

RIM, 13. — Po vestih iz predsedstva vlade bo sestanek štirih strank levega centra na vrhu v soboto dopoldne ob 10. uri v palači Chigi. Ni znano, kakaj so spremeni datum, saj je bilo včeraj uradno sporočeno, da bo sestanek na vrhu v petek. Vendar pa rimski opazovalci menijo, da ne gre za nekaj posebno važnega.

Danes so sprejele in objavile stališča naslednje stranke: PSDI, KPI, PLI in MSI, medtem ko še vedno zaseda centralni komite PSIUP. Pred dnevi so uradno stališče o političnem položaju odobrili te republikanci in socialisti.

Tako so vse stranke in to one, ki se sklicujejo na ustavo, kot tudi fašisti, nekaj povedale o vladnem položaju in je pri tem zanimivo, da molči edino vodilna vladna stranka krščanska demokracija. Najbrže gre za dva razloga. Za to klasičen način dela KD, ki skuša vedno zavlačevati in zelo rada poudari, da drugi najprej povedo svoje mnenje, še bolj verjetno pa je, da obstaja v notranjosti KD takšna zmeda in tako različna stališča med različnimi strujami, da

Italija trudi za sklicanje evropske konference o varnosti in naj uradno prizna Vzhodno Nemčijo ter Severni Vietnam. Resolucija zaključuje z orisom pomembnosti nove oblike enotnosti leve, ki temelji na polni avtonomiji vseh političnih sil.

Na seji so tudi sklenili, da se bo CK sestel v ponedeljek, ko bo Al. Tortorella poročal na temo: «Komunisti in sedanja politična kriza».

Liberalci so mnenja, da ni več mogoče dopuščati napak demokratičnih sil, ker je v nevarnosti svobodni demokratični sistem. Da se premoti politično in gospodarsko krizo, je treba obnoviti zaupanje, pogumno se je treba upreti kolektivističnim poskusom ter izvesti stvarni demokratični vladni program brez reform, uveljaviti red, pravico in šol in red v gospodarstvu. Resolucija, v kateri je navedeno ta program, zaključuje,

da se bodo liberalci borili ali v vladni večini ali v opoziciji, kar v bistvu pomeni, da se zavedajo, da ni več možnosti, da bi prišlo do njih vključitve v novo vlado, oziroma, da so se izkazali za ne-realni poskusni ustvarjanja sredinsko - desničarske vlade.

Almirante pa je na seji vodstva MSI ugotovil, da se vsi boje pred-časnih volitev, da so oni desnica, na katero je treba računati ter da so bili misovski glasovi odločilni pri volitvah predsednika republike.

Socialistična stranka je očito že v predkongresnem vzdušju, kar je prišlo do izraza tudi na sejah dveh skrajnih struj. Vsestranski svet socialistične leve je po poročilu Lombardija ugotovil, da se sedaj skuša obnoviti štiristransko vlado v novi bolj umirjeni obliki in da je stališče stranke zelo jasno navedeno v resoluciji vodstva od 7. januarja.

Predsednik vlade Colombo

splošni ni možna sinteza in da puščajo, da se stvari razvijajo po inercialno.

Socialdemokrati so danes zaključili slogo vodstva, na kateri so sodelovali koordinatorji za širša tajništva senatorja Saragata, nato pa so sprejeli daljšo resolucijo, v kateri v uvodu ugotavljajo, da ne obstaja drugače politične rešitve izven koalicije levega centra in da mora vlada skrbno izkoristiti zadnje leto poslovne dobe parlamenta za izvajanje predvidenega programa.

V tej zvezi navajajo socialdemokrati nekatera osnovna vprašanja

in med njimi jamstvo demokratičnega reda, obrambo svobode, ter preprečitev nasilja iz katerekoli strani izhaja in «kakršnokoli etiketo se pokriva». Nato je govor o dobrem upravljanju na vseh ravneh kot pogoj za produktivni razvoj. Pri obravnavi gospodarskih vprašanj je zanimivo, da govore o velikem vsedravnem posojilu, ki naj bi ga izkoristili za takojšnje produktivne investicije.

Glede reform na navedeno reformo o spolovinarstvu, zdravstvu in šolske reforme torej v bistvu iste reforme, o katerih so že govorili socialisti kot o pogoju za njihovo sodelovanje v vladi. V bistvu gre torej za že znana stališča socialdemokratov, ki pa so tokrat nekoliko omiljena in očitno bolj posiblistična v odnosu do socialistov, saj je prišlo po povratku Saragata do jasne spremembe osnovne politične usmeritve te stranke.

Direkcija KPI pa je mnenja, da je mogoče rešiti sedanjo krizo z odločno presnovno politično, gospodarsko in socialno usmeritvijo. Komunisti so proti predčasnim volitvam, saj bi s tem ustvarjali za-mo novo razdeljevalno, kar je v interesu konservativcev. Naglo rešitev je treba iskati v stvarnih obvezah in v volji za izvajanje reform brez diskriminacije v odnosu do leve in s pomočjo svobodne parlamentarne razprave.

Predhodne volitve bi pomenile za-člevalen reševanja nujnih vprašanj in bi tudi pomenilo veliko odgovornost vseh tistih sil, ki niso čelo pozitivno reševati pereča vprašanja.

Predvsem je treba koristno izkoristiti se preostali čas in je v tej zvezi treba preprečiti razkol, od katerega bi prišlo z referendumom in to na ta način, da se odobri nov zakon o razporci, na osnovi predlogov laičnih strank.

Potrebnosti so resni in takojšnji ukrepi, da se prepreči oživljanje fašizma. Glede gospodarskih vprašanj pa je rečeno v resoluciji KPI, da se je treba resno ukvarjati z zopolitvijo, izvesti zdravstveno reformo, uveljaviti zakon o stanovanjih, reformo spolovinarstva, takoj objaviti dekrete o pristojnosti dežel, odobriti zakon o univerzah in demokratizirati višjo srednjo šolo. Glede zunanje politike pa naj se

DRŽAVNI UDAR V GANI

Vojska odstavila predsednika vlade republike in razpustila parlament

Predsednika vlade Busio, ki je trenutno v Londonu, dolžijo, da je slabo upravljal državo

AKRA (Gana), 13. — Tukajšnji radio je danes zjutraj sporočil, da je skupina častnikov napravila državni udar in odstavila predsednika vlade profesorja Busio. Sporočilo o državnem udaru je prečital polkovnik Mike Achampong, ki je izjavil, da je vojska z državnim udarom odstavila tudi predsednika republike Edwarda Akufo-Adda. Poleg tega je polkovnik Achampong, ki je dejansko prevzel oblast v Gani, sporočil, da je bila razpuščena narodna skupščina in je povabil vse ministre dosejane vlade in poslanke naj se zgledajo na najbližji policijski postaji.

Predsednik vlade Kofi Busia je trenutno v Londonu, kamor je prišel pred nekaj dnevi na zdraviljenje. Ko je izvedel za državni udar je izjavil, da so vse obtožbe za-rotnikov proti njemu neosnovane in dodal: «Menim, da se bo ganski narod uprle tem nesmiselnemu državnemu udaru in da luč resnične demokracije, ki je v zadnjih letih svetila v Gani, ne bo ugasnila». Kofi Busia je nato naglasil, da sedanje državnega udara ne podpirajo v vseh pokrajinah v državi in da so prišli iz nekaterih krajev vesti, da

so pokrajinske oblasti in vojska proti zaročnikom.

Pri vojaškem državnem udaru v Gani je sodelovala tudi skupina civilistov. Po državnem udaru je polkovnik Achampong izjavil, da bo sedaj v Gani vladal «svet narodne obnove», v katerem bodo zastopani vsi častniki in civilisti. Med civilisti bodo tudi sindikalni predstavniki, predstavniki kmetov in Krščanskega sveta v Gani.

Kot poročajo zahodne tiskovne agencije iz Lagosa, so bile vse telefonske zveze z Akro dandane prekine-ne. Takoj po sporočilu o uspelem državnem udaru, med katerim kaže ni prišlo do nobenih spopadov in do prelivanja krvi, je radio v Akri začel pozivati prebivalstvo na mir in oddajati patriotske pesmi.

Polkovnik Achampong je v svoji izjavi obsojil dosejane predsednika vlade, da je slabo upravljal državo in jo spravil na rob finančne katastrofe. Izjavil je, da bo strogo glavljenju režima Nkrumah, februarja leta 1966, gospodarski položaj v državi se ni izboljšal. Novi ganski voditelj je poudaril, da bo nova vojska in civilna oblast po-novno poudarila ukrepe, ki jih je do-selej sprejel dosejani predsednik vlade, zlasti se ukrep o razvednotenju domače valute in izgonu tujece iz države. Poleg tega je Achampong sporočil, da bodo delavski sindikati

Utemeljene kritike zvišanja cen FIAT

Zanimivi stališči ministrov Giolittija in Donat Cattina - Intervencija sindikatov kovinarjev in sindikalnih konfederacij

IM, 13. — Sklep podjetja Fiat, da zviša povprečno za 5 odstotkov cene avtomobilov, je takoj povzročil oster protest vseh treh sindikalnih organizacij kovinarjev in vseh treh sindikalnih konfederacij. Na osnovi zahteve tajništva sindikatov FIM, FIOM in UILM se bodo sestali v ponedeljek z ministrom za proračun Giolittijem, s katerim bodo obravnavali zvišanje cen Fiat. Sindikati so danes izjavili, da obrazložitev Fiat o razlogih za stalno višanje cen ni prepričljiva in da gre v resnici za mednarodni kartel avtomobilске industrije ter za politiko cen, o katerih so se dogovorili z drugimi avtomobilskimi podjetji.

Ze včeraj pa je ministrstvo za proračun zelo resno kritiziralo sklep podjetja Fiat in v uradnem poročilu ugotavljajo, da je Fiat zvišala cene 26. januarja 1970 za 5 odstotkov, 10. novembra 1970 za 4 odstotke, 6. julija 1971 za 4,5 odstotka in 10. januarja 1972 za 5 odstotkov. Indeks cen avtomobilov Fiat od 26. januarja 1970 pa do 10. januarja 1972 se je torej v nekaj manj kot dveh letih zvišal od 100 na 119,82.

Minister za deo Donat Cattin je pozitivno ocenil pobudo ministra za proračun Giolittija. Glede zvišanja cen avtomobilov pa ministrstvo ugotavlja, da znaša zvišanje plač v deželi skupnega izkupička Fiat v razdobju 1960-1961 približno 13 odstotkov, medtem ko so se v istem razdobju zvišale cene Fiatovih avtomobilov za nekaj manj kot 20 odstotkov. Minister Donat Cattin je nato v vprašanje opozoril predsednika vlade in ministra za industrijo že 8. januarja in ugotovil, da obstaja nevarnost splošnega zvišanja cen ter končno, da je potrebna intervencija medministrskega odbora za cene.

V teh dneh so v vseh večjih italijanskih mestih na dnevnem redu svečanosti odprtja sodnega leta. Najvišji predstavniki sodne oblasti ob teh priložnostih podajajo obračun delovanja sodstva v preteklem letu ter nakazujejo program dela za prihodnost, istočasno pa opozarjajo na probleme italijanske družbe. To je že ustaljena praksa, ki je povsem naravna, saj sodnik se ne sme izolirati od realnosti — družbene, gospodarske, kulturne — ki ga obdaja, če hoče opravljati svojo nalogo čim bolj pravično, ob upoštevanju zakonskih predpisov, seveda, toda tudi s tenkočutnim posluhom za probleme družbe, ki se razvija in v tem svojem razvoju nujno spreminja družbene odnose in tiste nenapisane norme življenja v skupnosti, ki morajo nujno vplivati na sodbo, ki jo bo moral sodnik izreči o dogodku, s katerim se soča v svojem vsakodnevnem delu.

Predvčerajšnjim so sodno leto svečano odprli tudi v Trstu. Nič čudnega, da se generalni pravdnik dr. Carmelo Palermo, doma iz Agrigenta, ni omeji na suhoparne številke in poročila o delovanju tržaških sodnih oblasti, ampak je tudi analiziral vrsto svojih pogledov na nekatere problematične aspekte življenja na našem področju. To pa je storil s tako pristranostjo, s tako neobčutljivostjo do osnovnih problemov tega vzhodnega konca Italije, da si šteje mo v dolžnost, da ga opozorimo, da njegova izvajanja zvenijo za veliko večino tržaškega prebivalstva tuja in nesprejemljiva. Dr. Palermo se je s svojim govorom ob odprtju sodnega leta postavil na stran določenih političnih grupacij, ki v Trstu izgubljajo svojo moč prav zaradi tega, ker niso znale razumeti, da bodočnost Trsta ni v zapiranju v ozke nacionalistične okvire, pač pa v zavestnem sprejemanju vloge omejenega mesta, na stičišču treh kulturnih in nacionalnih tokov, kar je tudi osnovna karakteristika (in po našem mnenju tudi največje bogastvo) našega mesta.

Zaradi tega ne razumemo sklicevanja dr. Palmira na domnevni «italianissimo» značaj mesta. Takih izjav smo si cer valjeni (zelo pogostoma smo jih morali poslušati predvsem v najbolj temačnih obdobjih zgodovine moderne Italije), vendar si jih nismo pričakovali iz ust kvalificiranega predstavnika tiste oblasti, ki ima nalogo rešiti kruh pravice vsem prebivalcem naše dežele brez razlik, in torej tudi tistim 120 tisočim pripadnikom slovenske manjšine, ki so sicer lojalni državljani italijanske republike, o katerih pa menda ni mogoče reči, da so «italianissimi».

Misel generalnega pravdnika pa nam postaja bolj jasna, ko nadaljujemo z branjem 63 tip-kanih strani obsejajočega poročila dr. Palmira.

Mladina: mladi bodo nekoč «vodstvo in bistvo nacije», zato jih je treba «nadzorovati v njihovih morebitnih zablodah» ter popraviti «deviacije naših sinov». V tej zvezi je dr. Palermo omenil tudi nevarnost pornografskega tiska ter metode boja proti njemu: treba je neusmiljeno udariti po «najbolj nevarnih agentih razpečevanja tega pogubnega tiska», ki pa niso, kot bi nekdo lahko mislil, tisti, ki ta tisk izdajajo ter si s tem služijo kapitala, pač pa prodajalci časopisov!

Delavci: «Treba jim je dopovedati - je rečeno v poročilu - da nimajo vedno prav, istočasno pa, da niso vedno v zmoti». Torej aurea mediocritas, toda le do neke mere. Generalni pravdnik opozarja, da je preteklo leto označevala «dolga verna stavka», ki so se pogosto «dizrodile v dejanja nasilja, tudi zelo huda in neupravičena». In seveda je treba poudariti še «izredno hude posledice, ki jih morajo prenašati državljani zaradi stavk tistih, ki morajo skrbeti za storitve in dejavnosti, ki so bistvene za življenje skupnosti». Pravice do stavke bi zaradi tega ne smeli priznati vsem brez razlike. Treba je zakonsko urediti pravico do stavke, ter tako uresničiti člen 40. ustave.

Saratag je prejel tudi številne poslane predsednikov republik in vlad ob njegovem koncu predsednikovanja.

RIM, 13. — Saragat je danes sprejel izraelskega veleposlanika v Rimu E. Najerja, ki mu je izročil novo vabilo izraelskega predsednika vlade Golde Meyer, da obišče Izrael.

Saratag je prejel tudi številne poslane predsednikov republik in vlad ob njegovem koncu predsednikovanja.

RIM, 13. — Saragat je danes sprejel izraelskega veleposlanika v Rimu E. Najerja, ki mu je izročil novo vabilo izraelskega predsednika vlade Golde Meyer, da obišče Izrael.

Saratag je prejel tudi številne poslane predsednikov republik in vlad ob njegovem koncu predsednikovanja.

RIM, 13. — Saragat je danes sprejel izraelskega veleposlanika v Rimu E. Najerja, ki mu je izročil novo vabilo izraelskega predsednika vlade Golde Meyer, da obišče Izrael.

Saratag je prejel tudi številne poslane predsednikov republik in vlad ob njegovem koncu predsednikovanja.

Sodnikovi pogledi

Ob odprtju novega sodnega leta v Trstu

Tu ne moremo mimo ugotoviti, da je to tudi edino sklicevanje na ustavo v vsem dolgem poročilu. Značilno je, da se generalni pravdnik sklicuje prav na tisti sporni člen našega osnovnega zakona, glede katerega so vse demokratične sile in sindikati mnenja, da se se niso uresničili pogoji za njegovo uresničitev.

Kriza sodstva: o tem vprašanju se že vrsto let vije debata na vseh ravneh, predlagane so bile tudi različne rešitve. Dr. Palermo ima o tem vprašanju svoje poglede: kriza sodstva sicer obstaja, toda ni tako huda, kot bi se lahko zdelo. Rešitev je zelo preprosta: okrepiti je treba sodne urade z vključitvijo bolj številnih sodnikov, tajnikov in tipkaric, ter zaostriti kazni. Zakonikov po mnenju generalnega pravdnika ni treba spreminjati, čeprav so stari že nekaj desetletij ter so nastali v času, ko je v Italiji vladal totalitarni režim. Nasprotno so prav nekateri novosti, ki so jih v povojni dobi vnesli v zakonik o civilnem postopku, da bi ga uskladili z novim demokratičnim sistemom, povzročile zamude v sodnih postopkih ter bile torej eden izmed elementov današnje krize sodstva.

V 63 straneh pravdnikovega poročila je na nekem mestu omenjena tudi Jugoslavija. To ni nič čudnega, saj zemljepisni položaj Trsta nalaga določene obveznosti tudi sodnim oblastem (n. pr. glede tolažbe). Dr. Palermo pa je na to pozabil: Jugoslavijo je omenil samo kot primer države, ki je poleg «Rusije» (verjetno je mislil na Sovjetsko zvezo), uredila problem splava tako, da ga je v nekaterih strogih določilih primerih dovolila. Tako ureditev pa je za generalnega pravdnika povsem nesprejemljiva: «treba je preprečiti vsako obnovo na tem področju, čeprav so že leta 1968 zabeležili v Italiji tri milijone splavov ter je bilo dvajset tisoč žensk žrtev raznih mazačev, kot je povedal sam dr. Palermo.

Generalnega pravdnika vzemirja tudi visoko število samomorov, ki so jih zabeležili v lanskem letu na področju tržaškega prizivnega sodišča. Tu di za to vprašanje pa ima dr. Palermo pripravljeno rešitev, oziroma dve rešitvi: prva je že uresničena in je društvo «telefono amico», ki daje moralno pomoč ljudem v težavah. Druga rešitev pa bi bila v tem, da bi tisk ne beležil tako tragičnih dogodkov.

Komentarji so menda odveč. Na koncu naj navedemo samo še to, da se dr. Palermo ni spustil v polemiko o «političnosti» ali «apolitičnosti» sodnika, pač pa je glede tega dejal, da se popolnoma strinja z ugotovitvami general. pravdnika vrhovnega kasacijskega sodišča dr. Guarnere ob odprtju sodnega leta v Rimu. Ta se je, kot je znano, odločno izrekel proti «političizaciji» sodnikov in za strogo ločitev med sodno oblastjo in politikom. Dr. Palermo torej meni, da se sodnik ne sme ukvarjati s politikom? Iz njegovega poročila to vsekakor ne izhaja.

Generalni pravdnik je na začetku svojega poročila omenil, tudi, da smatra Trst za «drugod domovino», ker tu deluje skoraj nepretrgoma od leta 1933. Naj nam dr. Palermo ne zamere, če ga opozorimo, da je od takrat minilo že 39 let ter da se je v tem času marsikaj spremenilo.

Nixon napovedal nov umik čet ZDA iz Južnega Vietnama

WASHINGTON, 13. — Ameriški predsednik Nixon je napovedal, da bo do 1. maja leta umaknil iz Vietnama še 70 tisoč vojakov. Ob tem datumu bo torej ostalo v južnovietnamskih oporiščih še 69 tisoč mož.

Sporočilo je Nixon dal pred tiskovno konferenco obrambnega ministra Lairda, ki je pojasnil, da bo določeno število ameriških vojakov ostalo v Vietnamu, dokler ne bo rešeno vprašanje vojnih ujetnikov. Laird je tudi povedal, da bo ameriško letalstvo nadaljevalo svoje akcije v Indokini.

Avstrijski zunanji minister Kirchschläger obišče Jugoslavijo

Jugoslovansko-francoski pogovori o gospodarskem sodelovanju - Hrvaška skupščina je razpravljala o kontrarevolucionarni dejavnosti v SR Hrvaški

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 13. — Zastopnik zveznega tajništva za zunanje zadeve Dragoljub Vujica je na današnji tiskovni konferenci obvestil novinarje, da se bosta v začetku februarja v Jugoslaviji sestala zvezni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac in avstrijski zunanji minister Kirchschläger in da bo ta sestanek priložnost za izmenjavo misljenj o dvostranskih in drugih vprašanjih, ki zanimajo obe sosedni prijateljski državi.

Na vprašanje o delovanju Jugoslavije v sedanji fazi priprave za evropsko konferenco je Vujica dejal, da Jugoslavija nadaljuje z dvostranskimi posvetovanji z drugimi državami in izrazil pripravljenost Jugoslavije, da sodeluje tudi v večstranskih posvetovanjih za začetek katereh so, po misljenju jugoslovanske vlade, že dozorele priprave.

To je bila zadnja tiskovna konferenca Dragoljuba Vujice, ki od-naj na novo službeno mesto veleposlanika v Urugvaj. Za novega načelnika uprave za informacije zveznega tajništva je bil imenovan Milan Zupan, dosejani svetnik za tisk pri veleposlanstvu v Londonu.

Mešani jugoslovansko-francoski odbor za gospodarsko sodelovanje je na svojem zasedanju, ki se je danes končalo v Beogradu, med drugim sestavil spisek novih načrtov za skupno finansiranje, na katerem so aluminijaska kombinata v Mostarju in Titogradu in nekateri objekti v Boru. Na zasedanju se so pomenili tudi o razširitvi sodelovanja v avtomobilski industriji in v novih možnostih sodelovanja v metalurški in kemični industriji ter na področju graditve toplotnih central. Na zasedanju je bilo iz obeh strani opozorjeno na široke mož-

nosti skupnega vlaganja kapitala v jugoslovansko gospodarstvo in da obstajajo prav tako možnosti za ustanovitve benčnega konzorcija za finansiranje skupnih načrtov v Jugoslaviji in v tretjih državah.

Član republiškega izvršnega sveta in tajnik za pravosodje Hrvaške Paško Periša je na današnji skupni seji republiškega organizacijsko-političnega in gospodarskega sveta sabora Hrvaške poročal o ukrepih za preprečevanje sovražnega kontrarevolucionarnega delovanja. Ugotovil je, da so kljub pojačanemu kontrarevolucionarnim aktivnostim nekateri najbolj odgovorni politični voditelji sodili, da gre samo za posamezne izpade, zaradi česar so organi notranjih zadev in tožilstva omahovali pri sprejemanju ustreznih ukrepov. V razpravi je več poslancev ocenilo aretacijo skupine enajstih nacionalistov v Zagrebu kot hrabrilo, istočasno pa se nekateri niso strinjali z ocenitvijo, da so voditelji sovražnega delovanja podcenjevali, ker je bišve politično vodstvo moralo vedeti za to delovanje in da mora zato tudi odgovarjati. Nadalje je bilo ugotovljeno, da se v poročilu republiškega tajnika za pravosodje in splošno upravo ne omenjajo osebe iz pravosodnih ustanov, ki so aktivno sodelovale s kontrarevolucionarnimi središči in poudarjeno, da te osebe ne morejo več ostati na svojih položajih. Poslanci republiškega organizacijsko-političnega sveta so razpravili na ločeni seji izrazili svoje pridržke glede ponovne izvolitve za člana republiškega izvršnega sveta Paško Periša in Josipa Šentjca. Končni sklep o sestavi republiškega izvršnega sveta bo sprejel jutri republiški svet sabora Hrvaške. Na jutrišnji seji vseh svetov sabora Hrvaške bodo izvolili tudi nove člane predsedstva SFRJ

Sprevid uslužbenec tovarne čevljev «Lucky Shoes», prednice «San Giusto» in steklarne «Vetrobel» se je po srečanju pred obinsko palačo in prefekturo podal po Korzu do Trga Goldeni in nato po Ul. Carducci do Trga Vittorio Veneto. Sindikalno delegacijo so sprejeli župan inž. Spacini in odbornik Lonzar, delni ob-bornik Stopper in predsednik pokrajine dr. Zanetti. (Podrobnejše poročilo berite na 6. strani)

S SEJE GLAVNEGA SVETA KMEČKE ZVEZE

V nedeljo, 5. marca, prvič volitve za upravo kmečke bolniške blagajne

Enotno za demokratično upravo te važne ustanove in enako zdravstveno skrbstvo vsem delovnim kategorijam

Predsednikom, v sredo, 12. t.m., se je ponovno sestajal glavni svet Kmečke zveze, da preuči stanje in določi smerice in način dela naše strokovne organizacije za pripravo volitev za upravo kmečke bolniške blagajne, ki bodo letos prvič po dolgaletni nezakoniti komisarjski upravi.

Posebna delegacija, ki jo je glavni svet sestavil na svoji prejšnji seji konec novembra z nalogo, da obrazloži komisariju bolniške blagajne, vladnemu generalnemu komisariju, političnim strankam in časopisju vloži v nedeljo, 5. marca, delegacija se je sestala z nekaterimi predstavniki strank, ki so pokazali razumevanje do njenih namer, da si morajo sami kmetje voditi svoje ustanove. Stiki se bodo še nadaljevali.

Do sestanka z vladnim generalnim komisarijem pa se ni prišlo, kljub temu da je vloga bila oddana že 29. novembra, pričakovati pa je, da bo do njega prišlo v kratkem.

Glavni svet Kmečke zveze je po izpiski diskusiji, v katero so posele skoraj vsi njegovi člani, sklenil pooblastiti izvršni odbor kmečke organizacije, da preuči sestavo kandidatne liste, ki naj vsebuje same kmete. Kandidatno listo bo treba predložiti v diskusijo kmetom na sestankih po vaseh, na kar jo bo dokončno odobril glavni svet. Vsekakor mora biti volilo pri teh dolgi pripravi volitvah ne samo demokratična uprava tako važne ustanove, kot je kmečka bolniška blagajna, pač pa tudi njeno naslednje delovanje, da doseže kmetje izboljšanje zdravstvenega skrbstva, enakopravno z vsemi delovnimi kategorijami. S tem v zvezi so se odborniki spomnili uspeha akcije, ki jo je Kmečka zveza vodila v naši pokrajini z nabiranjem podpisov v okviru širše pobude delne kmečke organizacije Alleanza cetivatori, ki je privedla do vsaj delne uspeha z delnim zakonom, ki priznava kmetičim upokojenecem zdravila. Enotni napor vsih kmetov bo do prav gotovo pripomogel k novim korakom naprej.

Glavni svet je tudi odobril besedilo pisma, ki ga je Kmečka zveza naslovila na ministra za delo in socialno

skrbstvo v zvezi z volitvami za kmečko bolniško blagajno v Trstu in poslala v vednost tudi delovnemu odborniku za socialno skrbstvo, vladnemu generalnemu komisariju in komisariju kmečke bolniške blagajne.

Odborniki so tudi ponovno naslovili poziv na vse kmete, naj bodo enotni in naj se pripravijo enotni na volitve ter naj ne podpisujejo nobenih pooblastil kakršnim koli pooblaščenecem. Na koncu se je odbornik Mirko Krizmančič poročal glavnemu svetu o nastopih pokrajinskega združenja rejcev in Kmečke zveze za reševanje vprašanja živinorejcev, ki prodajajo neposredno svoje mleko in

o razvoju pobude za začetek obratovanja zadržne mlekarne.

L. V.

Obvestilo Sindikata slovenske šole

Danes ob 17. uri bo seja odbora sindikata.

Na dnevnem redu bodo med drugim: Televizijske oddaje za slovenske učence in dijake, šolska sprave, vladna resolucija proti mazaženju napisnih tabel na slovenskih šolah.

USPEŠEN NASTOP TUKAJŠNIH UVOZNIKOV

Odpravljena dodatna dajatev na uvoz mesa iz Jugoslavije

Dajatev je 3. januarja uvedla komisija EGS — Carinski organi so pobirali po 52,81 lire od kg mesa in 23 lir od kg živine — Doslej na Tržaškem dovoljenja za brezcarinski uvoz 21.900 stotov — Kmalu višje cene v naših mesnicah?

Dodatna dajatev na uvoz goveje živine in mesa iz Jugoslavije v okviru sporazuma o brezcarinskem uvozu 40.000 stotov mesa na leto iz Jugoslavije za potrebe tržaškega trga, in 20.000 stotov mesa v okviru proste cone za Gorico, ki so jo 3. januarja uvedle italijanske oblasti v skladu z ustreznim odlokom komisije Evropske gospodarske skupnosti, je bila z večeršnjim dnem ukinjena.

Gre za dodatno dajatev, ki jo je Komisija EGS imenovala »kompenzativno vsoto«, in ki je znašala na italijanski meji 52,81 lir pri kilogramu goveje mesa in 23 lir pri kilogramu živine teže živine. EGS je uvedla novo pristojbino, ki je pravzaprav ne moremo uvrščati med prave carinske dajatve, saj je povsem drugačne narave kakor običajna carina ali tako imenovani prelevman, na meji s tretjimi državami, da bi se iz njega ustvaril sklad za kompenzacijo tečajnih nihanj pri evropskih valutah po devalvaciji ameriškega dolarja.

Dajatev so plačevali tudi tržaški in gorški uvozniki, pobirali pa so jo carinski organi. Poleg mesa in živine, je nova taksa zajela tudi uvoz nekaterih drugih vrst blaga iz tretjih držav na tržišče šeststere, tako na primer sladkor, žita, mleko, itd.

Proti pobiranju nove dajatve ob uvozu živine in mesa po sporazumu o brezcarinskem uvozu za potrebe Trsta in po gorški prosti coni so

te dni nastopili tržaški in gorški uvozniki, ustreznega sestanka v Rimu pa se je udeležil tudi ravnatelj zunanjetrgovinskega oddelka generalnega vladnega komisariata za deželo Furlanjo — Julijsko krajino. Gospodarski organi so zavzeli stališče, da mora biti ta uvoz, ki se odvija po sporazumih, doseženih med Italijo in Jugoslavijo pred nastankom Evropske gospodarske skupnosti, oproščen običajnih carin, prelevmanov in drugih morebitnih dajatev EGS, kakršna je tudi najnovejša »dodatna dajatev« v kompenzacijski sklad za tečajna nihanja valut. Ministrstvo za finance je osvojilo to gledišče in kakor omenjeno ukinilo dajatev za Trst in Gorico.

V okviru italijansko — jugoslovanskega sporazuma o brezcarinskem uvozu goveje živine in mesa iz Jugoslavije za potrebe Trsta (40.000 stotov na leto), je pristojni urad pri vladnem komisariatu doslej izdal uvozna dovoljenja za skupno količino 21.900 stotov. Prvo dovoljenje je bilo izdano 2. julija lani, do današnjega datuma (14. januar) pa je bil določen polletni kontingent 25.000 stotov. Poslovno leto v zvezi s tem sporazumom traja namreč od 15. januarja do 14. januarja naslednjega leta. Kolikor ne bo kontingent 25.000 stotov do danes izrpan, bodo razliko prenesli na novo poslovno leto.

Prve mesece po podpisu italijansko — jugoslovanskega sporazuma

PRED NOVO PREMIERO V SLOVENSKEM GLEDALIŠČU

LeRoi Jones: «Čreva» v nedeljo na Malem odru

Drama črncev v ameriški družbi - Režija Mario Uršič, igrata Bogdana Bratuž in Anton Petje

Slovensko gledališče v Trstu je v svojem letošnjem repertoarju, kot ga je predstavilo pred začetkom sezone, imelo tudi ameriški črncev: tri enodejanske pisateljev, različnih generacij naj bi bile nekakšen pregled razvoja ameriške dramatike od časa med dvema vojnama do današnjih dni, pa tudi analiza življenja in družbenih procesov v deželi onstran oceana. Dramatik so bili Wilder, Williams in Le Roi Jones. Ponejke je umetniško vodstvo sklenilo, da ohrani v svojem repertoarju samo dva izmed njih, in sicer Tennessee Williamsa s slovitim Tramvajem poželenje, celovečernim delom, katerega premiera bo v sredo, in Jonesa z izbrano enodejanko, bendar v okviru Malega odra. To bo torej prvo delo

na Malem odru v tej sezoni. Premiera bo v nedeljo ob 20.30 v Kulturnem domu, naslednjega dne pa bo z njim Slovensko gledališče zaključilo novogoriški festival malih odrov.

Zaradi nepredvidljivosti originalnega naslova The Dutchman ima slovenski prevod v naslovu krik-e-nea izmed dveh igralcev, ki najbolje izraža, vsaj za naše pojmovanje, vsebino tega s strastjo in gnevom pisanega besedila: Čreva!

LeRoi Jones je znani črnski pesnik, esejist in dramatik čigar obtožujoča beseda je v zadnjih letih je tudi eden izmed voditeljev črne sile. Pravzaprav je težko reči, ali je prejel umetniški ali politični aktivist in revolucionar, kakaj vsa njegova dela so pisana predvsem za črna človeka njegove drame pa so namenjene predvsem črnsko-revolucionarnemu gledališču. Samo uprizorjene v njem lahko tudi dosežejo svoj temeljni namen.

Za razumevanje uprizorjenega dela je nujno treba poznati Jonesov odnos do gledališča in družbeno funkcijo, ki mu jo pripisuje. Pomembno je, da je Jones zagovarjal politično — socialne strukture Amerike, ne zgolj zaradi njenega ravnanja s črnci, marveč zaradi poudarjanja kontrole vsega sodobnega sveta. V svojih delih napada in obsoja vse, kar je mogoče nastati in obstojati, ne pozna pa glavnih junakov, ampak le žrtve. Svet gleda z očmi žrtve in ga počenja ali skuša ponazoriti na tak način, da morajo gledalci razumeti, da so bratje tisti žrtve in potemtakem tudi sami žrtvovali.

Njegova dela veljajo torej osvobodilni črna človeka, njegovemu revolucionarnemu prebujanju in osvoboditvi poti, ki pelje v dokončen obračun z zatirajočo, v svojem jedru trlo in že zdavnaj zgnilo družbo. Njegov namen je prikazovanje resničnega življenja sveta, kakršno je in kakršno bi moralo biti. Vsi živijo na svetu, pravi LeRoi Jones, in svet bi moral biti kraj, kjer bi bilo vse omogočeno življenju. Kontradiktornost te njegove ugotovitve je seveda sama povzročila.

V Črevih prisostvujemo kratkemu potovanju črnca in belke s podzemsko železnico in njunem spodu, ki se razraža mimo njunih opeh, v jasno in nedvoumno analizo sedanjega položaja črncev v ameriški družbi. Čeprav ta igra govori predvsem črnemu človeku in tistih dimenzij, ki jih lahko ima v kraju svojega nastanka, pri nas ne more zadostiti, vendarle res, da pomeni njena uprizoritev precej več kakor samo prikaz neke solocene, nedvomno zanimive smeri ameriškega gledališča kakaj v njej je toliko življenjske sile in pesniškega sporočila da tudi naši gledalci ne morejo ostati neizpraznjeni. Bela družba in črni izrinjenec se ne ločijo vselej zgolj po barvi kože ali samo po njej.

In k tej posložitosti avtorjevega sporočila je stremel v svoji postavitvi tudi režiser Mario Uršič, kateremu je pri tem stal ob strani k. scenograf in kostumograf Klavdij Palčič. Glavno breme uprizoritve pa leži nedvomno na obeh interpretih, Bogdani Bratužu in Antonu Petju. Njuna naloga je, če se toliko težja, ker sta ves čas igre v neposrednem stiku z gledalci.

Zaradi pristnejšega vzdušja je po režiserju zamislil število gledalcev na vsaki predstavi zelo omejeno. Opozoriti moramo tudi na dejstvo, da cenzura dela doslej še ni odobrila in zato je mladini do 18. leta oglede predstave prepovedan.

Zaradi pristnejšega vzdušja je po režiserju zamislil število gledalcev na vsaki predstavi zelo omejeno. Opozoriti moramo tudi na dejstvo, da cenzura dela doslej še ni odobrila in zato je mladini do 18. leta oglede predstave prepovedan.

Napovedane stavke v sanatoriju «S. Santorio»

Sindikalne organizacije so že večkrat poudarile važnost, da se čimprej preuredi notranja ureditev bolnišnice za bolniki pljuč «S. Santorio». Kljub temu pa upravniki svet do sedaj ni ukrenili ničesar in sedanje stanje povzroča težave ne samo osebuju, pač pa kot zahtuje sporočilo treh sindikatov tudi samim bolnikom.

Zato so sklenili, da bodo pospešili rešitev vprašan stavež in notranje strukture bolnišnice z vrsto stavk. Osebe bo stavkalo 17., 18., 19., 25., 26., 27., 28. januarja in 1., 2., 3., 4., 5. februarja. Zahtevajo naj se takoj določi novo stavež in ekonomski pogoji, ki jih predvideva vsedržavna pogodba.

Novi kolki za vozniška dovoljenja

Na podlagi zakonskega dekreta z dne 20. oktobra 1970 so stopili v veljavo s 1. januarjem letos novi kolki za kolikovanje vseh vrst vozniških dovoljenj. Ti kolki imajo nastanjen tudi leto izdaje in so — kot prejšnji — po 4,5 in 6 tisoč lir. Z njimi ni več potrebno hoditi v javne urade, da jih izročijo: ker imajo že navedeno letnico, zadostuje, da jih lastnoročno prepisemo z datumom.

Pri teh kolkih pa je treba paziti, ker jim veljavo zapade ob koncu leta. Novi predpisi ne veljajo za vozniška dovoljenja za turistične kolke, ki so bili v veljavi do sedaj, se lahko zamenjajo z novimi do 31. januarja 1972.

SPD TABOR - OPČINE

ponovi jutri, 15. januarja 1972 v Prosvetnem domu ob 20.30 božično igro Pavla Golie

PETRČKOVE POSLEDNJE SANJE

Vljudo vabljeno!

Odbor

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

V sredo, 19. t.m. ob 21. uri PREMIERA (Abonma red A) v četrtek, 20. t.m. ob 20.30 (Abonma red E — mladinski v četrtek)

v petek, 21. t.m. ob 20.30 (Abonma red B — I. sobota po premieri)

v nedeljo, 23. t.m. ob 16. uri (Abonma red C — I. nedelja po premieri)

v ponedeljek, 24. t.m. ob 20.30 (Abonma red D — mladinski v sredo)

Tennessee Williams

TRAMVAJ POŽELENIJE

Prevod: Herbert Grün

Kostumi: Anja Dolencova

Scena: Sveta Jovanovič

Glasba: Aleksander Vodopivec

Režija: ANDREJ HIENG

Čenjene obiskovalce izrečno opozarjamo, da bo premiera to pot izjemoma v sredo. Predvidena je bila prejšnji petek, zaradi bolezni v ansamblu in vezanosti drugih terminov v Kulturnem domu, pa smo jo morali prenesti na ta dan. S tem so v razporeditvi predstav in abonmajev nastale določene spremembe, nam prav tako nebuje kakor vam, zato vas vljudo prosimo, da jih sprejmete z razumevanjem.

V torek, 18. januarja ob 20.30 bo govoril v Slovenskem klubu

ginekolog dr. Renato Pušner iz Sempetra (GO) o vprašanju

KAJ MISLIJO MLADI IN KAJ STAREJŠI O SPOLNI VZGOJI

Na zanimivo predavanje za mlado in starejšo generacijo vljudo vabljeno.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

PD VESNA — Križ

priredila celovečerni

KONCERT

mešanega pevskega zbora iz Pulja

MATKO BRAJŠA RASAN in harmonikarskega orkestra OKUD «ISTRA»

Prireditelj bo v Ljudskem domu v Križu, jutri, 15. januarja s pričetkom ob 20.30. Po koncertu bo srečanje z gosti iz Pulja ob zvokih plesnega orkestra.

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

MALI ODER

V nedeljo, 16. t.m. ob 20.30 premiera

LeRoi Jones

ČREVA

(The Dutchman)

Prevod: Dušan Tomšič

Scena in kostumi: Klavdij Palčič

Režija: MARIO URŠIČ

Pravljica v treh dejanjih

v torek, 18. t. m. ob 15.30

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

Saša škufca

TRNULJICA

V torek, 18. t. m. ob 15.30

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO BARKOVJE

V torek, 18. januarja ob 20.30 predavanje s skioptičnimi slikami

NAŠI KRAJI V SLIKI IN BESEDI

ki ga je pripravil dr. Marjan Gregorčič. Ob tej priliki bomo predvajali tudi kratak film o potoku lanske rožnovenske procesije.

Vsi prav vljudo vabljeno!

Izgubljeno-najdeno

V decembru 1971 so bili na javnih ulicah in v prostorih izgubljeni in najdeni različni predmeti, ki jih hrani občinski oddelek za ekonomsko in občinskem posloplju soba 110. Med predmeti so:

italijanska in tuja valuta, zapestnica, zlata verižica, prstani, ure, denarnice, torbice, torbe, aktove, denariki, hlače, jopiči, predpasniki, rokavice, merilec za prst, motorji, trokolo za otroka, zavoj s papirnati vreckami, stenski papir, fotografski aparat itd.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

All'Alabarda, Ul. Istria 7, Al. Galeoni, Ul. S. Cillo 36 (Sv. Ivan), de Lettenberg, Trg S. Giovanni 5, Mizzan, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

A. Barbo, Trg Garibaldi 4, Di. Greta, Ul. Bonomea 93, Godina All'IGEA, Ul. Gimnastica 6, S. Luigi, Ul. Feluga 46 (Sv. Alojzij).

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

All'Alabarda, Ul. Istria 7, Al. Galeoni, Ul. S. Cillo 36 (Sv. Ivan), de Lettenberg, Trg S. Giovanni 5, Mizzan, Trg Venezia 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

A. Barbo, Trg Garibaldi 4, Di. Greta, Ul. Bonomea 93, Godina All'IGEA, Ul. Gimnastica 6, S. Luigi, Ul. Feluga 46 (Sv. Alojzij).

Gledališča

KULTURNI DOM

Danes zaprto.

V nedeljo, 16. t.m. ob 20.30 Leri Jones «Čreva». Prva premiera Malega odra. Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter v nedeljo eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 734265.

POLITEAMA ROSSETTI

Danes ob 21. uri ponovitev abonmajske predstave «Dogodek v mestu Gogi».

LITERARNE SOBOTE

V okviru «literarnih sobot» bo po prazničnem presledku jutri govori v Politeama Rossetti poslanka Marija Antonietta Macciocchi, ki bo govorila o temi: «Kajtijska po kulturni revoluciji». Srečanje s poslanke bo ob 18. uri, nakar bo sledila diskusija.

AUDITORIJ

Danes ob 21. uri in jutri ob 19.30 ter ob 21. uri v okviru cikla «Gledališče danes» uprizoritev Gombrowiczove komedije «Iwona burzundska princeznica» v režiji Armando Puglieseja in izvedbi skupine «Tetro libero».

VERDI

Danes zaprto.

V torek, 18. t.m. ob 20.30 za red A v parterju in ložah ter za red C na galerijah in balkonih bo premiera Menottijske opere «Najpomembnejši človek». Režijo je osebo vodil avtor. Opera bo dirigiral Christopher Koene, v glavni vlogi pa bo nastopil ameriški baritonist Alan Evans. Nastopili bodo še: Maria Luisa Bordin Nave, Maria Helenita Olivares, Renato Cioni, Dario Zerial in Giovanni Bruno (ki je pela v isti operi vloga Core tudi v Ameriki). Bila deležna laskavih oči. Nastopajo še: Osvaldo di Crocico, Benedetto Salvemini, Lucio Rolli, Vito Susca in Carlo Padoan.

Kostume je zasnovala Dada Sallgori.

Druga predstava za red B v parterju in ložah in za red A na galerijah in balkonih bo v četrtek, 20. t.m., tretja za red C v parterju in ložah ter za red B na galerijah in balkonih bo v petek, 21. t.m., dneva predstava pa v nedeljo, 23. januarja.

Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic.

Razstave

V dvorani moderne umetnosti Russe

na Korzu Italija razstavlja tržaški slikar Giovanni Babuder svojega največjega dela.

V galeriji moderne umetnosti Russe na Korzu Italija 9 osebnih razstav: Ralfa Eichenberga. Razstava bo odprta do 20. t.m.

V umetniški galeriji «La Lanterna» v Ul. S. Nicolò razstavlja do 1. februarja Guglielmo Achille Cavellini.

V galeriji Tergeste bo razstavljal do 28. t.m. Fritz von Kirchmayr.

Kino

Nazionale 15.30 «Il mascalzone». Barvni film. Richard Burton, Jan McShane in Nigel Davenport.

Fenice 15.30 «Il nome del popolo italiano». Barvni film. Ugo Tognazzi, Vittorio Gassman. Režiser: Dino Risì.

Eden 16.00—22.00 «4 mosche di velluto grigio». Barvni film. Michael Brando in Mimsy Farmer.

Grattacielo 16.00 «L'evanesco». Barvni film. Alain Delon, Ottavia Piccolo in Simon Signoret.

Excelsior 15.30—22.10 «Bello, onesto emigrato Australia, sposerebbe compaesana illibata». Alberto Sorci, Claudia Cardinale. Barvni film. Ritz 16.—22. «La Betia, ovvero in amore per ogni gaudenza ci vuole sofferenza». Barvni film. N. Manfredi in Rossana Schiaffino. Prepovedano mladini do 14. letom.

Alabarda 16.30 «Per qualche dollaro in più». Barvni film. Western. Clint Eastwood in Lee Van Cleef.

Aurora 16.30 «Io non vedo, tu non parli, lui non sente». Barvni film. A. Neschene in E. Montesano.

Impero 16.30 «Un provinciale a New York». Barvni film. Jack Lemmon. Cristallo 16.30—22.00 «Continuavano a chiamarlo Trinità». Barvni film. Terence Hill in B. Spencer.

Capitol 16.00 «Roma bene». Nino Manfredi. Barvni film. Prepovedano mladini po 14. letom.

Moderno 16.30 «La moglie del prete». Barvni film. Sofia Loren in Marcello Mastroianni.

Vittorio Veneto 16.00 «Carter». Barvni film. Michael Caine, Jean Herve in John Osborne. Prepovedano mladini po 18. letom.

Ideale 16.00 «Tre giorni di fuoco». Barvni film. Desmond Jones in Gillian Claire. Prepovedano mladini po 18. letom.

Astra 16.00 «6 danna in cerca di gloria». Barvni film. Stuart Whitman in Curt Jurgens.

Abbazia 16.00 «Dick Smart 2007». Barvni film. Richard Wyler in Margaret Lee.

Izleti

8D «Poeta priredi v nedeljo, 16. januarja, avtobusni smučarski izlet v Trbiž in Sv. Anton. Odoz do Opčin (nekarna Čok) ob 7. uri. Cena 1400 lir. Družine imajo popust. Vpisovanje v trgovini čevljev Malalan, Proseška ulica 18, tel. 212136.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Olga Maver daruje družina Vignini 1500 lir za Glasbeno matico.

V počastitev spomina pok. Stojana Možine daruje Mira Fonda 3000 lir za prosvetno društvo «Ivan Grbec» v Škedenju.

Namesto cvetja na grob strica Stojana Možine daruje Primož Možina 5000 lir za Rod modrega vala.

OKROGLA MIZA PRI DEŽELNEM ODBORNIŠTVU ZA ZDRAVSTVO

Pri Krminu oddelek Burlo Garofolo za hude primere umsko bolnih otrok

Okrogle mize so se udeležili najvidnejši tržaški psihiatri, odbornik Devetag in mednarodni izvedenec prof. May

Deželno odbornostvo za zdravstvo bo kmalu začelo graditi v bližini Krmina posebno bolnišnico, ki bo imela dokaj nenavadno ime: pedopsihiatrični oddelek. V tej bolnišnici oziroma oddelku (saj bo spadala pod tržaško otroško bolnišnico Burlo Garofolo) bodo zdravili samo najtežje primere otroških umskih bolezni.

Ob taki zamisli nastaja seveda vprašanje ali je primerno, da se ustanavljajo psihiatrične klinike za otroke. Umobolnice se namreč kaj rade spreminjajo v prava skladišča oseb, ki jih je družba ovrgla.

Da bi razjasnil ta dvom, je včeraj jutraj deželno odbornostvo za zdravstvo priredilo okroglo mizo, za katero so izvedenci razpravljali o tem načrtu. Sestanka so se udeležili poleg odbornika za zdravstvo odv. Devetaga tudi najvidnejši tržaški psihiatri: ravnatelj pokrajinske psihiatrične bolnišnice prof. Basaglia, ravnatelj univerzitetne psihiatrične klinike prof. Campailla, ravnatelj oddelka kroničnih umskih bolnikov bolnišnice Burlo Garofolo dr. Lazzari, ravnatelj univerzitetnega inštituta za otroško skrbstvo prof. Nordio, sanitetni ravnatelj znanstvenega inštituta deželne bolnišnice Burlo Garofolo in primarij neupsihiatričnega oddelka iste bolnice. Poleg teh je bil prisoten — in je s svojo izkušnjo v svetovnem merilu veliko pripomogel k zasedanju za okroglo mizo — glav

PO DOKONČNI UKINITVI OPEKARNE NA ČEMURJU

Enoten odbor beneških organizacij za reševanje problemov Nadiskih dolin

Prva akcija v sredo ustanovljenega odbora bo organiziranje množične protestne manifestacije

Opekarna na Čemurju pod Sv. Lenarom je obratovala nad sto let. Do nedavna je bil njen lastnik do- mačin Feletič edini tovarnar Beneške Slovenije. Pred leti je opekarno prodal nekemu Furlanu. Ta jo je spet prodal, tako da je sedanjí lastnik gospod Guerra iz Krmina. Ta je kupil v bližini tovarne več zemljišč za izkopavanje ilovice. Vsi smo mislili, da bo delo zagotovo na vsem nadzoru. V zadnjem času je delo v opekarni 27 delav- cov, vsi iz beneških dolin. Ti de- lavci so 24. decembra preteklega leta dobili odpust z motivacijo, da bo opekarna zaradi krize v grad- beništvu prenehala s proizvodnjo. «To je bilo za nas lepo božično darilo», so žalostno pripomnili od- puščeni delavci. Povedati moramo, da je bila ta tovarnica po demonta- ranju cemenarne na Čemurju edina na vsem področju Beneške Slo- venije. Pred dobrim mesecem so začeli kopati temelje za gradnjo nove tovarne med Ažlo in Mostom Sv. Kvirina na področju Šempetr- ske občine. Toda še preden so jo začeli graditi so ustavili obratova- nje opekarnice na Čemurju, kakor da bi ne smeli obratovati dve to- varni hkrati na našem področju, kot da bi se kdo bal, da bomo za- živeli boljše življenje. Prvo obso- bo o odpuščanju delavcev na Čemur- ju je izrekel kulturno društvo «Te- deam» iz Les. Društvo je protestira- lo v pismu, ki ga je poslalo raz- nim oblastem in parlamentarnim ustanovam in predstavnikom strank.

Dne 31. decembra so se z 14 v Šempetru Slovenov ob Nadiji pre- stavniki naslednjih šestih društev in združenj: kulturno društvo «Ivan Trinka», kulturno društvo «Član Trinka», kulturno društvo «Val Natisone», kulturno društvo «Val Natisone», skupina duhovnikov iz društva «Doma», Društvo izselencev Beneške Slovenije in društvo za kultur- no raziskovanje iz Brda v Terzli dolini. Na sestanku so sklenili iz- dati skupno sporočilo, ki je bilo objavljeno na plakatih in letakih po zidovih Vidma, Gorice, Trsta in seveda v Nadiskih dolinah. V skup- nem sporočilu pozivajo društva de- želne in državne oblasti naj inter- venirajo. Prav tako pozivajo župa- nje Nadiskih dolin, naj se posluša- jeto svoje oblasti in prerogativ, da bi preprečili to slednjo krivico. Vabilo etnično skupnost v Nadiskih dolinah, da podpre borbo za pra- vice delavcev na Čemurju. Toda naša širša javnost je izvedela za odpuščanje delavcev šele na dan e- migriranja v Čedadu 6. januarja, ko so vsi govorniki z odra obsodili ta zadnji udarec našemu gospodar- stvu.

Iste dne je bilo v dvorani Ri- stori napovedano ljudsko zborova- nje pred opekarno na Čemurju za soboto, 8. januarja. Zborovanje je sklical odbor za gospodarsko obno- vo Nadiskih dolin. Medtem so se zganili tudi župa- ni naših dolin in so zainteresirali o težkem položaju in o tem proble- mu višje organe. V soboto zvečer je bilo pred tovarno napovedano zborovanje. Enotni nastop društev je uspel sensibilizirati in mobilizi- rati vse stranke, oblasti in sindi- kalne organizacije, katere so izve- dele za odpuščanje delavcev po pla- katih društev. Nobeno zborovanje ni pri nas še tako uspešno. Bili so prisotni delavci, kmetje, župani in občinski svetovaleci, člani društev in sindikati, na stotine ljudi. De- lavci so kričali, da nečlo kovčkov, da bi šli po svetu. Vsi govorniki so zahtevali radikalne poseg državnih in deželnih oblasti, da se za- gotovi delavcem delovna mesta na domačih tleh. Predstavniki «di-

katov» so povedali, da se bodo po- galali z lastnikom na delavskem uradu v Vidmu v torek, 11. januar- ja. Na predlog predsednika društva «Ivan Trinka» so odobrili zborova- lci protestno izjavo, ki je bila na- slovljena na oblasti in na vse pa- lamentarne skupine. To izjavo bo- mo objavili v prihodnjih dneh. Na koncu je bilo sklenjeno, da se skliče drugo zborovanje za sre- do, 12. januarja v Skrutovem, na katerem naj bi sindikati poročali o pogajanjih in o tem kar so do- segli. Sinoči je bilo napovedano zborovanje v dvorani gostilne Gar- jup v Skrutovem. Predstavniki sin- dikatov so prinesli na zborovanje žalostno novico. Opekarna ne bo več obratovala. Podjetje Guerra se je izbrisalo tudi iz seznama trgo- vinske zbornice v Vidmu. Enotna borba in solidarnost vsega pre- bivalstva je prispevala le k temu, da so postavili odpuščene delavce za šest mesecev v dopolnilno pla- galno na podlagi zakona 1115. Ta- ko smo prišli ob edino tovarnico v Beneški Sloveniji.

Predsednik društva «Ivan Trin-

ko» je rekel na sinočnjem zborova- nju, da se ne moremo strinjati s tem žalostnim delstvom in da bit- ka še ni izgubljena, če se bomo enotno borili. Predlagal je, da bi ustanovili enoten odbor, v katerega naj bi stopili izvoljeni predstavi- niki demokratičnih strank, člani raz- nih kulturnih društev, razne vpliv- ne osebnosti ali pa naj se razširi že obstoječi odbor za obnovo Na- diskih dolin. Predlog je bil spre- jet in že sinoči se je ustanovil predobor z enakimi organizacija- mi in posamezniki. V prihodnjih dneh se bo odbor razširil. Odbor ne bo vodil samo bitke za pravice delavcev na Čemurju, pač pa za rešitev vseh problemov, ki tajejo Beneško Slovenijo. Kot prva akci- ja odbora bo organiziranje množi- ce protestne manifestacije po na- ših dolinah. V daljni perspektivi pa bo od sodelovanja raznih trgo- vinskih in izseljenih združenj na- ših dolin. Prepričani smo, da se bo dalo z enotno borbo marsikaj rešiti v Beneški Sloveniji.

Izidor Predan

ZAKLJUČENA POSVETOVANJA MED ITALIJO IN AVSTRIJO

Prometna gledišča se ujemajo: sedaj so na vrsti strokovnjaki

Do konca junija 1972 bodo prijavili načrte za cesto Trbiž - Beljak, za mejni prehod in za cesto čez prelaz Monte Croce Carnico - Poudarjeno prijateljsko vzdušje med našo deželo in Avstrijo

V Warmbadu pri Beljaku so se včeraj zaključila dvodnevna posve- tovanja med italijanskimi in av- strijskimi strokovnjaki o novih cest- nih zvezah med našo deželo in av- strijsko republiko. Odposlanstvi sta izdala skupno poročilo, v katerem poudarjata, da je bil na posveto- vanjih dosežen sporazum, na pod- lagi katerega bodo strokovnjaki z obeh strani do konca junija letos pripravili podrobne načrte za novo cesto skozi predor pod prelazom Monte Croce Carnico, za povezavo med bodočo avto cesto Videm-Trbiž in avstrijsko prometno žilo Dunaj-Beljak-italijanska meja in za me- jni prehod pri Kokovem. Za koor- dinacijo del bosta za Furlanjo-Ju- lijsko krajino skrbela deželna od- noravnika za javna dela Masutto in za urbanistiko De Caroli.

Načelnik italijanskega odposlan- stva sen. Zannier je sinoči izrazil zadovoljstvo sprčo doseženih re- zultatov in poudaril prijateljsko vzdušje, ki je prevladovalo posve- tovanja v Warmbadu. Za predor pod prelazom Monte Croce Carnico bodo strokovnjaki upoštevali načrte, ki jih je že pri- pravila «Società per il traforo di Monte Croce Carnico» v sodelova- nju z deželno upravo. Finančni in pravna vprašanja pa bodo rešili v soglasju z avstrijskimi oblastmi in v sodelovanju z družbo «Fel- bertauernstrasse» (družba bo fi- nančno prispevala za ustanovitev avstrijskega podjetja za predor pod prelazom Monte Croce Carnico), predstavnik avstrijskega ministr- stva za zunanje zadeve in načelnik italijanskega odposlanstva, podat-

ni na ministrstvu za javna dela sen. Zannier. Na razpolago imamo podatke o prometu na Mostu 9. avgusta, v Tržaški ulici tik pri železniškem prehodu, na križišču pod kolodvor- no, na peškem mostu, na me- jnih prehodih Rdeča hiša, Šempe- ter in Solkan. Največ prometa je seveda ob vstopu v mesto pri Mostu 9. av- gusta. Evidenco o prometu so vo- dili od sedme ure zjutraj do ena- indvajsete ure zvečer. Na razpo- lago imamo podatke o prometu v letu 1969 in o prometu v letu 1971 (17. novembra). Pred dva- letoma je prišlo v mesto čez ta most 9.201 vozil, iz mesta je šlo 10.380 vozil. Ob zadnji kontro- li pa je prišlo v mesto 10.328 vo- zil, iz mesta pa je šlo 10.529 vo- zil. V obe smeri imamo torej v dveh letih približno enak promet. V enem samem dnevu je šlo preko tega mostu v obe smeri na- manj kot 20.857 vozil, od koles do kamionov. To je malo več, kot po- datki, ki jih imamo na razpolago, nam govore o kolesih (pred dva- letoma 874, lani novembra 428), o motokolesih (15.084, 18.138), o kamionih (1386, 1148). Medtem ko je padlo število prehodov s kolesi in s motokolesi, se poveča- lo število avtomobilov, ki gredo v obe smeri čez ta most. Med dvajset tisoč vozil jih je kar devet desetina osebnih av- tomobilov.

Promet na tem križišču je ze- lo močan ob vseh dnevih urah. Na podlagi že omenjene ankete i- mamo tudi podatke, kdaj je pro- met najbolj gost. Največ vozil pride v mesto med sedmo in de- seto uro, ko prihajajo ljudje na delo, in popoldne od štirinajste do devetnajste ure. 17. novembra 1971 so tako zabeležili 748 avtomobi- lov, ki so prišli v mesto zjutraj med osmo in deveto uro, prav- toliko jih je prišlo v času med tre- tjo in četrto uro popoldne. Pri izhodu iz mesta pa je največ prometa v vseh popoldanskih urah. Omenjena dva se med peto in šestjo uro zvečer zabeležili od- hod kar 948 avtomobilov.

Številke, s katerimi razpolaga- mo, imajo svojo logiko. Zjutraj prihaja v mesto precej ljudi iz Furlanije. V našem mestu dela- jo v uradih, v trgovinah, v to- varnah. Vsi ti ljudje se vračajo domov ob različnih urah: to je seveda odvisno od dela posamez- nikov. Popoldne pa prihaja v me- sto veliko ljudi iz Furlanije, mno- gi so namenjeni v Jugoslavijo. Za- radi tega imamo tako povečanje vstopa v mesto, v poznih popo- danskih urah pa se vsi ti ljudje vračajo domov.

Most je seveda preobremenjen, ceste, ki je tu zelo ozka in ko vo- zi po njej v eni ali drugi smeri postanejo vozila, se ves promet ustavi. Zaradi tega ni dovolj šir- nja, ki jo vršita dva mestna re- darja na spodnjem delu mesta, na Križišču pri Madonini. Tu bi bil potreben semafor. Na drugi strani pa je nujna gradnja no- vega mesta čez Sočo, ki ga na- meravajo potegniti med štandre- nim in Ločnikom. Gradnja tega mostu pa bo zakasnila, ker je u- strezna oblast zahtevala preu- čitev prvotnega načrta.

O prometu pri drugih vpadni- cih v mesto bomo pisali v dru- gem članku.

GORIŠKI DNEVNIK

UGOTOVITVE O GORIŠKEM PROMETU

Preko glavnega mostu čez Sočo vsak dan čez 20.000 vozil

V dvehletnem razdobju se je promet z osebnimi avtomobili zelo povečal - Na križišču pri Madon- nini je potreben semafor - Anketa o gostoti avtomobilskega prometa ob vpadnicah v mesto

Avtomobilski promet se tudi v Gorici iz dneva v dan veča. Veli- ko število avtomobilov vozi po mestnih ulicah namenjenih iz Fu- rlanije v Jugoslavijo ali pa obrat- no. Ti avtomobili nimajo proble- mov parkiranja v mestnem sredi- šču, nekatere nujne obvozne ulice pa so zaradi tega izrednega pro- meta prenatrpane.

V prejšnjih letih je goriška ob- čina v nekaterih ulicah uvedla e- nosmerni promet. Lanj pa so se preučevanja prometa lotili načrtno in v nekaterih dneh v poletju in pozneje v novembru so izvedli po- drobno anketo o prometu vozil v nekaterih ulicah. Promet so me- rili tako na nekaterih ulicah mest- nega središča, pri vseh semafor- jih ob vstopih v mesto. Podobno anketo je goriška občina izvedla že v letu 1969 in sedaj je moč narediti določene primerjave.

Lanj so se dela lotili načrtno. Občina raziskave ni izvedla v svo- ji reži, temveč je naloge za pre- čevanje prometa izročila posební službi osrednjega avtomobilskega kluba. Na posebni tiskovni konfe- renci, ki je bila novembra na žu- panstvu, so zastopniki avtomobi- lskega kluba povedali, da so ne- kaj podobnega napravili že v več mestih države. Na podlagi raznih podatkov so ugotovili smeri pro- meta z vozili, uvedli so vrsto ene- smernih cest in tako so prometu v določenih mestih precej pomagali.

To nameravajo napraviti tudi v Gorici. Poleg navedenega nadzor- stva nad številom vozil na ne- katerih najbolj prometnih krajih, so izvedenci omenjene službe an- ketirali tisoč meščanov, ki biva- jo v raznih mestnih predelih. Refor- mo mestnega prometa bodo izve- dli šele na podlagi celotne preu- čitve vprašanja.

Na razpolago imamo podatke o prometu na Mostu 9. avgusta, v Tržaški ulici tik pri železniškem prehodu, na križišču pod kolodvor- no, na peškem mostu, na me- jnih prehodih Rdeča hiša, Šempe- ter in Solkan.

Največ prometa je seveda ob vstopu v mesto pri Mostu 9. av- gusta. Evidenco o prometu so vo- dili od sedme ure zjutraj do ena- indvajsete ure zvečer. Na razpo- lago imamo podatke o prometu v letu 1969 in o prometu v letu 1971 (17. novembra). Pred dva- letoma je prišlo v mesto čez ta most 9.201 vozil, iz mesta je šlo 10.380 vozil. Ob zadnji kontro- li pa je prišlo v mesto 10.328 vo- zil, iz mesta pa je šlo 10.529 vo- zil. V obe smeri imamo torej v dveh letih približno enak promet. V enem samem dnevu je šlo preko tega mostu v obe smeri na- manj kot 20.857 vozil, od koles do kamionov. To je malo več, kot po- datki, ki jih imamo na razpolago, nam govore o kolesih (pred dva- letoma 874, lani novembra 428), o motokolesih (15.084, 18.138), o kamionih (1386, 1148). Medtem ko je padlo število prehodov s kolesi in s motokolesi, se poveča- lo število avtomobilov, ki gredo v obe smeri čez ta most. Med dvajset tisoč vozil jih je kar devet desetina osebnih av- tomobilov.

Promet na tem križišču je ze- lo močan ob vseh dnevih urah. Na podlagi že omenjene ankete i- mamo tudi podatke, kdaj je pro- met najbolj gost. Največ vozil pride v mesto med sedmo in de- seto uro, ko prihajajo ljudje na delo, in popoldne od štirinajste do devetnajste ure. 17. novembra 1971 so tako zabeležili 748 avtomobi- lov, ki so prišli v mesto zjutraj med osmo in deveto uro, prav- toliko jih je prišlo v času med tre- tjo in četrto uro popoldne. Pri izhodu iz mesta pa je največ prometa v vseh popoldanskih urah. Omenjena dva se med peto in šestjo uro zvečer zabeležili od- hod kar 948 avtomobilov.

Številke, s katerimi razpolaga- mo, imajo svojo logiko. Zjutraj prihaja v mesto precej ljudi iz Furlanije. V našem mestu dela- jo v uradih, v trgovinah, v to- varnah. Vsi ti ljudje se vračajo domov ob različnih urah: to je seveda odvisno od dela posamez- nikov. Popoldne pa prihaja v me- sto veliko ljudi iz Furlanije, mno- gi so namenjeni v Jugoslavijo. Za- radi tega imamo tako povečanje vstopa v mesto, v poznih popo- danskih urah pa se vsi ti ljudje vračajo domov.

Most je seveda preobremenjen, ceste, ki je tu zelo ozka in ko vo- zi po njej v eni ali drugi smeri postanejo vozila, se ves promet ustavi. Zaradi tega ni dovolj šir- nja, ki jo vršita dva mestna re- darja na spodnjem delu mesta, na Križišču pri Madonini. Tu bi bil potreben semafor. Na drugi strani pa je nujna gradnja no- vega mesta čez Sočo, ki ga na- meravajo potegniti med štandre- nim in Ločnikom. Gradnja tega mostu pa bo zakasnila, ker je u- strezna oblast zahtevala preu- čitev prvotnega načrta.

O prometu pri drugih vpadni- cih v mesto bomo pisali v dru- gem članku.

Javni natečaj

Goriška uprava razpisuje javni natečaj z izpiti za sledeča delov- na mesta: 2 delovni mesti mehani- čarja, eno kurjača ter 2 mesti elek-

tričarja-hidravlika. Rok za polaga- nje prošnje zapade 21. februarja 1972. Prizadeži lahko dobijo podro- bejša pojasnila na občinskem uradu za osebe.

Sestava goriškega sodišča v novem sodnem letu

V novem sodnem letu je sestava okrožnega sodišča v Gorici nasled- nja:

Enotna sekcija: dr. Giuliano Mala- crena predsednik; sodniki pa so: dr. Raoul Cenisli, dr. Raffaele Mancuso, dr. Mario Bassi, dr. Da- rio Succi in dr. Augusto Marini- nelli.

Sekcija za delovne spore: pred- sednik dr. Giuliano Malacrena; so- dniki: dr. Raffaele Mancuso in dr. Mario Bassi.

Kmetijska sekcija: predsednik dr. Giuliano Malacrena; sodniki: dr. Raffaele Mancuso, dr. Dario Succi; izvedenca: Luigi Feruglio in Guido Dobiani; pomožna izvedenca: Re-

migio Bregant in Gianni Colautti. Kazenska preiskava: sodnik dr. Raoul Cenisli.

Sodnik za nadzorstvo: dr. Raoul Cenisli.

Komisija za brezplačno obrambo: predsednik dr. Raoul Cenisli; nam- estnik dr. Dario Succi; poro- čevalci dr. Bruno Pascoli; namest- nik dr. Carmine Laudisio; člana: odv. Evelino Rodenigo in odv. Av- gust Stilgoj.

Protest Sindikata slovenskih šolnikov

Sindikata slovenskih šolnikov v Go- rici v zvezi z udstvostjo gospoda Marjana Komjanca, profesorja na slovenski trgovski šoli v Gorici, pro- testira, ker ravnateljica ni upošteva- la mnenja profsorskega zbora, ki je soglasno bil pripravljen sprejeti za- menjavo šolskega urnika v prid ko- lega. Zaradi tega je prišlo do nelju- bega spora. Naloga ravnatelj na- solah je koordinirati delo in uglaje- vati nesoglasje.

PRED POLNO DVORANO V VERDIJU

Uspelo gostovanje Novogoričanov s komedijo «Primorske zdrahe»

Igralci Primorskega dramskega gledališča so želi živahno odobravanje občinstva

Ta teden smo imeli v goriškem gledališču Verdi kar dve zaporedni zelo kvalitetni predstavi, ki sta osredotočili pozornost naše goriške publike tudi zato, ker je pri prvi predstavi, v torek zvečer, prikazalo Stalno gledališče iz Trsta italijanski prevod drame Slavka Gruma «Dogodek v mestu Gogin», pri drugi predstavi v izvedbi Pri- morskega dramskega gledališča iz Nove Gorice pa je šlo za prevod, ali bolje predelavo Goldonijevih Primorskih zdrah (Baruffe chioz- zotti). V prvem primeru so pred- stavo italijanskemu občinstvu a- vangardistično delo slovenskega a- torija, v drugem pa so v slovenski predelavi gledališki umetniki iz No- ve Gorice prikazali Goldonija v slo- venski priredbi.

Prav letošnja 210 let, od prve izvedbe tega Goldonijevskega dela, pa še vedno so «Baruffe» žive in aktualne sprito realnega prikaza ljudske duše iz ribiškega okolja.

Primorsko dramsko gledališče je za to priliko prvič nastopilo v Ver- dijevem gledališču in morda tudi za- to so se igralci dobro pripravili in dobro podali ponašeno Goldoni- no komedijo, tudi narečje, kot ga govorijo naši ljudje na ožjem pre- delu obale med Trstom in Trilcem, so dobro našli tudi pri prepo- jiti s sončnimi ljudskimi izrazi. Osežna Verdijeva dvorana je bi- la za to priliko polna tako o par- tiju kot na galeriji. Prišli so tudi iz Gorice, iz bližnje okolice s Krasi in Brd, pa tudi številni lu- bitelji gledališča s onstran meje so spremljali svoje igralce na go- stovanju v Gorici. Goriško občins- tvo se je zanimalo tudi, da bi primerljivo prvo gostovanje s to komedijo, ki ga je pred leti pri- redilo Slovensko gledališče iz Trsta v Gorici.

ŠE O FAŠISTIČNIH KOLAJNAH

Šest strank poziva oblasti k čuječnosti

Skrivna pojedina v Krminu

Poročali smo že, da spominske večerje bitošnih bojevnikov slojske republike v Gradišču v sredo zve- čer ni bilo. Nekaj sto bitošnih par- tizanov in protifašističnih mladinc- ev je fašiste čakalo v Gradišču, ti pa so se izmuznili.

Kljub temu pa so na skrivaj priredili svojo večerjo, v najbolj- znanem gostovanju v Krminu. Ve- čerjo so nameravali imeti v dveh goriških restavracijah, pa jim last- niki lokalov niso šli na limanice. Baje je večerjo okrog štirideset «junakov» bojevnikov stražilo ka- kaj desetina agentov javne varno- sti. K sreči v Gradišču niso izve- dli za večerjo, sicer bi bili fa- šisti požrli marsikatero kost.

Pri svoji stvari je najbolj za- lastno to, da prefektura ni pre- prečila tega fašističnega shoda. Ni- česar za navadno večerjo skupine državljanov, šlo je za proslavlja- nje fašistične vojske. Očitno ne- katerim ostarelim državnim funk- cionarjem, ki so svojo kariero pri- čeli v času, ko je bil Benito Mus- solini predsednik vlade, ne gre v o- glavo, da je s pospovitvijo vrednih osebam preprečiti gostijo in pro- slavljanje časov, ko so morali z orožjem v rokah bežati pred par- tizani, zahodnimi in vzhodnimi za- vladniki.

V zvezi s to zadevo so stranke

Režiser Mario Uršič in umetniški vodja Jože Babič ter ves umetni- škí ansambel iz Nove Gorice so vedeli to in tudi zato so komedijo dobro našli tudi. Med izjav- ci, ki so bili vsi na dostojni vi- šini, naj omenimo predvsem ribiča Lipeta ki ga je podal Stane Le- ban tako, da je žel ploskanje pri- odprti sceni, pa temperamentni Pepke, ki ga je podala Metka Fer- rari in Vana Berte Ukmari. Ome- nili smo samo nekatere, čeprav tu- di vsi ostali zaslužijo enako po- hvalo.

Kot rečeno je občinstvo sledilo razvoju komedije, ki ima predvsem namen zabavati z živimi ljudskimi humorjem, z živim zanimanjem ter jo spremljalo z burnim smehom in odobravanjem. Ob koncu so igra- lce še večkrat poklicali na oder, nek mladenič in mladenka pa sta jim v imenu občinstva poklonila košaro z rdečimi nagelji.

Tako je tudi to gostovanje PDG v okviru letošnje slovenske gleda- liške sezone v Gorici lepo uspe- lo, ter so si gledališčniki iz Nove Gorice že pridobili sloves in ka- pital po našim občinstvom, s ka- terim se jim vedno že od samega začetka predstavne posreže nave- zati živo vez med odrom in dvora- no. Zato želimo, da bi se tudi v bodoče pogostoma oglašali med nami, zlasti z deli v čistem odr- skem jeziku, saj v zamestnosti so- stimo veliko potrebo po čisti in so- nčni slovenski besedi, ki nam bo po- magala ohraniti čim bolj čisto našo slovensko govorico. To je našo zlasti za našo mladino. Vidi «Pri- morske zdrahe» bi morala veljalo ponoviti enkrat v poletnih mese- cih, npr. v Srednjah na prostem, saj v sredo zvečer ni mogel mar- škito, ki bi jih rad videl, v gle- dališču zaradi delovnih obveznosti

S tem v zvezi so namreč, kot smo že večkrat omenili, bolj primerne predstave v Gorici ob sobotah zvečer, ali pa ob nedeljah popoldne in zvečer.

I. M.

Danes spet gledališki festival v Novi Gorici

Danes se prične v Novi Gorici drugi krog festivala «Goriško sre- čanje malih odrov».

«Danes ska na sporedu dva na- stopa. Ob 16. uri bo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice ponovilo Jeana Geneta «Postrepi nadzor», zvečer ob 20. uri, pa bodo nastopili igralci Mestnega gledališča ljubljanskega z Jeana Amil- ha «Ne budite gospe».

Jutri zvečer bo nastopilo ob 20. uri Slovensko ljudsko gledališče iz Celja z igrarji Harolda Pinterja «Hil- niki».

V nedeljo sta na sporedu dve igrji. Ob 16. uri bo nastopil Teatar ITD Zagreb z igrarji Petra Handika «Kaspara», ob 20. uri pa Drama SNG iz Ljubljane z igrarji Jožeta Ja- vorskima «Konec hrepenja».

Festival se bo zaključil v pone- deljek, ko bo nastopilo tudi Slo- vensko gledališče iz Trsta.

Vse predstave so v komorni dvorani, v stavbi goriškega sodišča v Novi Gorici.

Roditeljski sestanek na nižji srednji šoli

Ravnateljstvo slovenske nižje sre- dnje šole v Gorici sporoča, da bo ro- diteljski sestanek za starše dijakov te šole v ponedeljek, 17. t.m. ob 18. uri v prostorih te šole v UL Randaco- vi v Gorici. Vabljeni so starši in skrbniki.

Smrtna nesreča pri Ločniku

Včeraj, nekaj po 18. uri se je pri- petila na Mochetti pod Ločnikom prometna nesreča, pri kateri je iz- gubil življenje 79-letni kmet Agosti- no Ersetic iz Ločnika, Mochetto št. 9. Po izjavi očividcev je stal Ersetic sedež v bližini trgalne z- lestence na omenjenem kraju. Z roko je držal moped, ki ni imel pri- žiganih luči.

V tem je prišel mimo v smeri od Go- rice proti Gradišču avto, ki se je v zadnjem hipu izognil mopedistu. Ta- koj nato pa je prišel avto bližnjica, ki ga je vozil 30-letni Dario Cobe iz Gorice, Ulca Diacono 45, ki je mo- pedista srečal čisto na črni. Z rešilec- ma Rdečega križa so moža takoj odpe- lali v splošno goriško bolnišnico, vendar je že med prevozom umrl. Zdravniki so mu ugotovili udarec v lobožjo s prebitjem zlom desne ste- gnenice in še številne druge poškod- be, ki so bile zanj usodne. Zapisnik je napravila cestna policija iz Go- rice.

Iz goriškega matičnega urada

V goriškem matičnem uradu so 11. januarja prijavili 7 rojstev in 6 smrti.

Rojstva: Susanna Gaiardo, Paolo Mania, Gianluca Madon, Alessan- dro Zuppin, Michela Lucchesi, I- nes Cadin, Giancarlo Semeraro.

Smrti: 81-letna Virginia Franco, trgovca 41-letni Rudi Pelicon, upo- kojnika 74-letna Giuseppina Ošat

deljevanje nakazil za tekoča go- riva.

Proučili in odobrili so razne ar- gumente glede na premetitev ben- cinskih črpalk, izdajo dovoljenj za zemeljska dela na terenih s hidro- geološko omejitvijo itd.

Pred zaključkom so odobrili raz- pis XII natečaja za nagraditev zve- stobe delu in za gospodarske napre- dke. Natečaj se bo vršil po do- ločitih, ki jih bodo v kratkem obja- vili.

Interpelacija svetovalec Semole (PSI)

Pokrajinski svetovalec PSI dr. Sergio Semola je poslal predsedni- ku pokrajinske uprave osnutek re- solucije, o kateri naj bi razpravljali pokrajinski svet. Resolucija podpira delovanje upravnega odbo- ra goriškega zavoda za ljudske hi- še v zvezi z znanimi političnimi najemninami. V resoluciji je tudi vsebovana zahteva, da bi zaklad- no ministrstvo potrdilo sklep upra- vnega odbora goriškega IACP.

PROSVETNO DRUŠTVO «DANICA» - Vrh

priridi danes, 14. januarja ob 20. uri v šolski učilnici predva- janje filma o

PRVOMAJSKI STAFETI IN O- RIENTALISKEM POHODU V STEVERJANU V LETIH 1970 in 1971.

Vabljeni vsi vaščani.

KLUB «SIMON GREGORČIČ» v Gorici

danes, 14. januarja ob 20.30 na

LITERARNI VEČER

na katerem bodo sodelovali mla- di zamejski pesniki Ivanka Her- gold, Ace Mermolja, Marij Čuk in Marko Kravos.

«Sokola na Drači

UGOTOVITVE AMERIŠKIH ZNANSTVENIKOV NA POSNETKIH «MARINERJA 9»

Vesoljske sonde odkrivajo na Marsu za človeka doslej popolnoma neznan svet

Fotografski posnetki dokazujejo, da se površina našega najbližjega zunanega planeta nenehno spreminja - Krčijo se možnosti obstoja na «rdečem planetu» življenja, ki bi bilo podobno našemu

NEW YORK, 13. — Po peščenem viharju, ki je divjal na Marsu več tednov, prav v trenutku, ko sta se na njem najbližjemu zunanjemu planetu približevali sovjetski sondi «mariner 9» in ameriški «mariner 9», je na tem nebesnem telesu nastopila premirje. Sovjetska kapsula, ki se je spustila z «marinera 9», je bila še deležna divjanja strahovih vetrov, ki so pihali s hitrostjo od 300 do 500 kilometrov na uro. Verjetno je prav sila teh vetrov prevrnila kapsulo ter ji onemogočila oddajanje televizijskih slik in podatkov o njenem bližnjem okolju.

Divjanje elementarnih sil pa je ponehalo in v teh dneh vse tri vesoljske sonde, ki plovejo tik nad površino tega našega najbližjega zunanega planeta, oddajajo na Zemljo zanimive podatke o njegovi geološki sestavi, o njegovem podnebnju ter sploh o vsem kar se na njem dogaja.

Nas, ki živimo na Zemlji, zanima seveda v največji meri, če na Marsu obstaja življenje v podobnih, ali vsaj približno podobnih oblikah, kot pri nas. Zdi pa se,

da obstaja zelo malo možnosti, da bi bilo življenje na Marsu vsaj približno podobno življenju na naši zemeljski obli.

Pasajirski laboratorij za raketne izstrelitve je začel objavljati slike, ki jih «mariner 9» pošilja iz okolice planeta v oddaljenosti 2000 in več kilometrov. Ko so začeli prihajati te slike, potem ko se je peščeni vihar polegel, se je pred očmi znanstvenikov in strokovnjakov razgrnila čisto popolnoma nova slika prostora, razkrija, ledenomrzlih področij našega bližnjega sosedja. «Pogled, ki nam

ga odkrivalo te slike — je izjavil dr. Karl Sagan, ravnatelj laboratorija za planetarne vede na vseučilišču Cornell University — je neizrečno fantastičen. Do sedaj se nismo imeli nobenega povičja, da bi ga zasledili. Temne pege, od katerih so nekatere opazili v kraterjih in ki so bile po prejšnjih slikah svetle, nas navajajo na zamisel, da gre za spremembe pri faktorju odbijanja, zaradi česar ni zamisel, da gre za spremembe na površini planeta, nikakor preveč tvegano.

Za navaznega zemljana, ki se ne ukvarja z vprašanji oblik in razvoja nebesnih teles, čeprav blizu Zemlje, so te besede skoraj nerazumljive. Lahko pa jih prevedemo v naš vsakdanji jezik približno tako:

Krožna pot ameriške sonde «mariner 9» je taka, da njegovi fotografski aparati utegnelo slikati vsake 19 dni isto površino planeta po istim svetlobnim kotom. Zato je mogoče ugotavljati spremembe na površini Marsa, ki jih ni mogoče pripisati drugemu svetlobnemu kotu. Na ta način so ugotovili, da je neka temna pega pomembno spremenila svoje nianse in svojo intenzivnost. Ugotovili so tudi spremembe na drugih pegah. Vse to nam bi pomenilo, da gre za dejanske spremembe na površini planeta Marsa.

Dr. Sagan je opozoril, da je dr. J. H. Focas med opazovanjem Marsa leta 1958 z observatorija na gori Pic du Midi v Franciji zaključil, da obstajalo v temnih pokrajinah pege, katerih nianse in intenzivnost se spreminjalo vsak dan. Razpokane, ki so nekatere podobne kanlonom (ki spominjajo na slovite prekope ki jih je opazil italijanski Schiaparelli) se razvejavajo v velikanski visoki ravni, ki so ji dodeli ime «Amazonke». Omenjuj ameriškega znanstvenika gre verjetno za razpokane, ki so se pojavile, ko se je visoka ravna divjala iznad okoljskih predelov planeta. Slike, ki smo jih do sedaj preleteli na Zemlji dokazujejo, da gre za vzporedne razpokane v dolžini skoraj 2000 kilometrov.

Po zadnjih ugotovitvah je planet Mars zelo bolj razkran kot Zemlja. Povsod je opaziti razpokane, kraterje, kanjone in druge pojave, ki v nekaterih primerih niso prav nič podobni našim. Tako so ugotovili krater skoraj popolnoma okroglo oblike, ki se spušta proti dnu v obliki lijaka in ki kaže, da ima prav na dnu še neko drugo vrtnico, ki se izgublja v notranosti planeta.

Tajinstven in zagoneten svet,

kakršnega do sedaj še nismo poznali, in vendar svet, ki kaže očitne znake, da je Mars še vedno živ planet, da se na njem dogajalo še velike spremembe in da ni prav nič podobno našemu naravnemu satelitu zvesti sprememljivi Zemlji, ki je taka že več kot milijardo let.

Iz posnetkov prejšnjih raziskav v okviru načrta «mariner» so znanstveniki zaključili, da ni vodna erozija na planetu Marsu igrala v preteklosti pomembne vloge pri oblikovanju planetove pokrajine. Znanstveniki so nadalje menili, da tu di vetrovi, spričo zelo suhega in razredčenega ozračja, niso vplivali pomembno na erozijo Marsove površine. Detalji posnetkov, ki so prišli z Marsa v teh dneh pa dokazujejo, da je bila erozija na Marsu, in morda je še zelo pomembna. Neki drug znanstvenik iz Pasadena, dr. Bruce Murray je izjavil: «Jasno je, da so na Marsu še vedno v teku aktivni površinski procesi in da ne moremo smatrati tega planeta kot kako okamenino, kot je na primer Luna».

HITREJŠA POVEZAVA S HRVAŠKO PRESTOLNICO

Že letos bo stekel promet po delu avtoceste Reka-Zagreb

V kratkem bodo dogradili viadukt pri Svilnu

REKA, 13. — Letos se bo lahko potovalo od Zagreba do Reke z avtomobilom bolj hitro. Nova trasa bo krajša za več kot deset kilometrov, a najbolj prometni del med Zagrebom ter Karlovcem, Reko in Grobnickim poljem, bo potekal po sodobni štinitveni avto cesti. Vsega skupaj bodo dali v promet 55 km avto ceste do prihodnjega leta. Del avto ceste od Orehovalca do Grobnickega polja pa bo imel značaj vsaj dokler se ne zgradijo infrastrukture, hitre ceste. Ta del pa bo predstavljal tudi prvi del reškega obvoza, ki se bo nadaljeval nad mestom proti Matuljem.

Z nedavnim sklepom hrvaškega republiškega sklada za ceste je zagotovljenih okoli 50 milijonov novih dinarjev za zgraditev prvega dela reškega obvoza, ki pa bo istočasno tudi del avto ceste. Do sedaj so potrosili za 11 kilometrov tega najtežjega dela avto ceste na relaciji Reka — Zagreb gotovo več kot 177 milijonov novih dinarjev. Ta odsek je najtežji, ker se mora avto cesta praktično povzpeti z morske ravni na gorovje in planote, ki ležijo za Reko v smeri Delnice in Karlovca.

Pričakujejo, da bodo v kratkem dogradili najtežji odelj na tem delu avto ceste in sicer viadukt v Svilnu.

Pri gradnji nove avto ceste ter mestnega obvoza je prišlo do večjih težav, ki so tehnične pa tudi finančne značaja. Vendar pa vse to ne bo preprečilo, da bi bilo do gradenj do konca tega leta med Zagrebom in Reko okoli 40 odstotkov nove avto ceste. Računajo, da se bo od Zagreba do Karlovca lahko potovalo po novi avto cesti že letos.

Plavajoča garaža za avtomobile «žiguli»

MOSKVA, 13. — V astrahanskim ladjedelnih so že kolavirali prvo sovjetsko «plavajočo garažo», ki je namenjena prevozu avtomobilov. Ladja je že prepelala večje število avtomobilov tipa «žiguli» iz To gliattigrada v Saratov ali v Volgograd.

NOVOST NA KNJIŽNI POLICI

Stara Istra v koledarju «Jurine i Franine»

Kot vsako leto je tudi za 1972. pripravljen koledar «Jurine i Franine». Uredniki so letos posvetili posebno pozornost tako vsebini kot tudi zunanji opremi.

Koledar «Jurina i Franina» je likovno zelo lepo opremljen puljski slikar in grafik Renato Percan, čigar grafike izražajo «vsebinsko istrskega duha».

Vsebinsko koledar je zelo pestra. Pri njem je sodelovalo 35 avtorjev s prispevki z najrazličnejših področij istrskega življenja. Pisci ob razpravajo istrsko zgodovino, njeno preteklost ter problematiko sodobnega življenja. Literarni prispevki pa zadevajo najlepše stare ljudske čakavske pesmi, kot tudi pesmi sodobnih istrskih književnikov, ki pišejo v istrskem narečju.

Letošnji koledar «Jurina i Franina» nudi mnogo zanimivosti za vsakogar, ki bi rad kaj vedel o istrski preteklosti in o njeni sedanjosti. So pa v koledarju tudi stare karakteristične istrske anekdote. Eno od teh, ki je napisal Ivo Siljan, ki je glavni urednik «Glasa Istre», bom skušala posredovati v slovenščini. V tej anekdoti Siljan

pripoveduje o «barbi» Mihi, ki ni nikoli hodil v šolo, ampak je znal njeno. Ko so v vasi po hišah ličkali koruzo, so se ljudje veselili ko je prišel k njim «barba» Miho Cuzot, ki je s svojimi «storijami» zabaval delavce. Ko je Miho nekoga kaj vprašal, je prizadelo dobro premišljeno preden mu je odgovoril, ker je bilo vsem znano, da čudak rad vsakogar «zafkrne». Miho Cuzot je bil zelo prebrisan in nikoli se ni zgodilo, da bi se kdor koli obregnil vanj. Toda vsakomur se zgodi, da prej ali slej zdrsne na ledu. To se je zgodilo tudi «barbi» Mihi. Ko je nekoga dne peljal svojo kozo na sejem v žmjin, je srečal svojo starega prijatelja Ivo Margankinega. Ko je ta opazil Miho s kozo, je zavpil: «Dobro jutro, zrmam, kam pelješ tega vola?»

«Dobro jutro, dobro jutro, moj šempjo», je odgovoril «barba» Miho, kaj si postal slep, da ne vidiš, da to ni vol, ampak kozo?»

«Stupido, saj ne sprašujem tebe, ampak kozo!» — je odgovoril Ivo Margankin ter jo tako pošteno zasolil barbi Mihi.

Vedno manj je ljudi v Istri, ki bi znali pripovedovati «storije» in zato predstavlja koledar «Jurina i Franina» zelo velik, resen in tehten prispevek tudi za ohranitev spominov na stare narodne veseljake, ki so s svojimi izvirnimi anekdotami razveseljevali ljudi po vaseh.

T. F.

Ali se nam obeta nova ledena doba?

Pod naslovom «Povratek ledenikov» je Avstrijec Peter Kaiser razvil teorijo, ki ni ravno razveseljujiva: Svet je pred novo naravno katastrofo, sicer še ne jutri, toda v bližnji bodočnosti, že v naslednjih desetletjih, štiridesetih ali osemdesetih letih, kajti zagotovo se nam bliža nova — ledena doba.

Z vsvo resnostjo in prizadevnostjo je Peter Kaiser zbral vsa dejstva, s katerimi podpira svojo hipotezo. Zgodovino naše Zemlje opazuje v luči spreminjanja Zemljinih tečajev in vidi prihodnost planeta v obliki, kot je bila pred 25 do 30.000 leti in se tedaj šest ali osmkrat ponovila. Tolikokrat se je namreč premaknil severni zemeljski tečaj, ki je bil še pred 10.000 leti na območju Grenlandije.

Kot vzrok za spremembo položaja zemljine rotacijske osi navaja Kaiser vpliv sil med zemeljskim magnetnim poljem in vrtečo se zemljo. Gre za dinamno-efekt, ki nastaja v zemljinu notranjosti. Zaradi stalnega polemanja moči zemeljskega magnetnega polja — v milijonih 100 letih je Zemljin magnetizem oslabil za 5 do 6% — napoveduje avtor popolno izginito Zemljinega magnetnega polja. Katastrofa se bo s tem sprožila, prvo znamenje pa bo nova sprememba lege severnega tečaja.

Ob tem je avtor nanašal — to stvari, ki bodo vzorodno s to katastrofo silno zanimive — za znanstvenike. Nastala bo izredna priložnost za raziskovanje merila oziroma nastanka oceanijskih bazenov, preučevati bo mogoče sestavo in spremembo kamenin, nastanek ležišč premoga in železa, antropologijo bodo lahko videli, kako je umiral «neandertaleci» in kako je nastal «homo sapiens».

Primerjava do zdaj zbranih podatkov s procesom, ki nas čaka bo dala zanimive podatke o oceano- grafiji, predzgodovini in arheologiji, o astronomiji in vidi o ledenikih ter končno tudi o antropologiji.

Takoj ko je bila ta hipoteza objavljena, je naletela na širok odmev med znanstveniki. Nekateri so priznali, da je v njej veliko verjetnega, drugi pa jo so zavrnili. Ne splošno pa velja hipoteza za pošten poskus, povezati nekatere značilnosti, ki se dogajajo, s stvarnostjo, ki se nam obeta čez nekaj desetletij.

n—

ZNANSTVENE UGOTOVITVE ŽE STOLETNEGA POJAVA

Boljše družbene razmere pospešujejo človekovo rast

Na pojav so vplivale splošne socialne razmere ter še posebej boljša prehrana - Zakaj se je rast ustavila v ZDA

Pogosto se slišijo pripombe, da so otroci danes višji kot nekdaj. To je popolnoma res, opazovanja, ki trajajo že stoletje dokazujejo, da se je višina otrok obeh spolov in vseh starosti znatno povečala.

Mand znano je, da se hitreje dosegata tudi puberteta, doba spolnega dozorevanja. Tudi to je dokazano z opazovanji vrste desetletij. V Evropi, v Severni Ameriki, na Japonskem in še kje drugje otroci dozorijo tri leta prej kot nekdaj in ponekod celo pet let prej.

Tudi starost pri kateri se zaključijo rast se je znižala; danes je namreč izjema, da bi se povisali za kak milimeter po devetnajstem letu.

Kje so vzroki za ta razvoj v človeškem dozorevanju? Vzroki so precej jasni, a kot vsi biološki pojavi postavljajo znanstvenike pred težave ocenitve o pomenu vsakega izmed njih.

Zaradi obilice podatkov je možnih precej zanimivih in celo presenetljivih ugotovitev. Petnajstletni dečki so na švedskem leta 1938 bili za celih 13 cm višji od svojih 15-letnih predhodnikov leta 1883 in pri sedmih letih so za leto in pol prehitevali razvoj otrok pred 55 leti. Enakovredne razlike dobimo tudi v drugih državah: na Škotskem so današnji 5-letni otroci za 5 centimetrov višji kot leta 1906; pri devetih letih znaša razlika 7,5 cm in pri enajstih letih približno 10 cm. V državi Iowa v ZDA so 9-letne deklice 7,5 cm višje od deklic istih let pred 70 leti.

Opazilo se je, da je potek rasti tesno v zvezi s socialnimi razmerami: lakote, ekonomske krize in zlasti vojne občutno vplivajo na razvoj otrok. V letih, ki so sledila 1940 so se 13-letni dečki »zvišali« za 2,5 cm. Z izjemo takih kritičnih obdobij pa je težnja k višji postavi stalna.

Vprašanje je, kdaj se je ta pojav začel. V Angliji je zaznaven nekaj pred letom 1880, vsaj v današnjem obsegu. Skoro gotovo je namreč, da se je človek stalno razvijal, toda v naši dobi je ta razvoj postal izredno pospešen. Tako so na primer opazili v Evropi, da je v

dobi zadnjih 20 let ritem rasti hitrejši kot v prejšnjem 40-letju.

V ZDA so opazili še nekaj: da težnja k višji postavi poenotuje.

Poglavje zase je rast že odraslih oseb. Ob koncu prejšnjega stoletja so moške zaključili dobo rasti pri 26 letih, danes v Evropi in v Severni Ameriki se to zgodi dosti prej: med 18. in 19. letom; ponekod se prej.

Klasično serijo podatkov o rasti med 20. in 26. letom nam nudi Norveška. V letih med 1760 in 1830 se je povprečna višina odraslih zvišala za 1 centimeter. V naslednjih 45 letih je porast znašal 1,5 cm, torej 8 milimetrov vsakega deset let. Od leta 1875 do 1935 pa se je ta vrednost podvojila in prišla na 6 milimetrov za vsako desetletje. Po zadnjih podatkih znaša ta porast danes že nad 8 milimetrov vsakega deset let.

Med vzroki teh pojavov stoji na prvem mestu boljša prehrana, ki daleč pretehta vse ostale biološke razloge.

Dovolj se je spomniti, da so se v Franciji delavske plače začele dvigati približno leta 1850 in da je prehrana večine Angležev nihala na zelo revni ravni do leta 1815, se počasi izboljševala do leta 1850 in se od tedaj naglo dvigala. Istočasno je začela upadati umrljivost, kar potrjuje, da je telesna rast odvisna predvsem od družbenih razmer. Isto bi lahko sledilo iz dejstva da v ZDA poenjuje težnja k višanju postav: znanstveniki so menjajo, da je ritem rasti tamkašnjih otrok dosegel svojo mejo, glede na ugodne razmere v katerih se razvijajo.

P. S.

Ledenik na Elbrusu star komaj 340 let

MOSKVA, 13. — Za ledenik, ki pokriva najvišjo goro Velikega Kavkaza Elbrus (5.633 metrov) pravijo, da je večni. V resnici pa je star le 340 let. Toliko časa je namreč preteklo od zadnjega izbraha vulkana.

To so ugotovili znanstveniki inšti-

tuta za geokemijo in fiziko rudnin ukrajinske akademije znanosti. Znanstveniki so preučili ogljikov dioksid, ki so ga dobili po odta-

litvi najstarejšega ledenika na Elbrusu. Operacije so opravili v hermetično zaprtih aparatih. Nato so izračunali koliko radioaktivnega ogljika vsebuje ledenik in na ta način so ugotovili čas, ki je pretekel od taktar ko se je ogljikov dioksid, ki je prihajal iz vulkana, združil z vodnimi parami v atmosferi.

Vodne pare in plini prihajajo še danes iz globin Elbrusa ter dokazujejo, da vulkan še ni ugasnil. Znanstveniki so se zanimali za ta pojav, ker skušajo ugotoviti, kdaj se bo ognjena gora spet prebudila. V ta namen jim je bilo potrebno tudi ugotoviti precej točen datum zadnjega izbruha.

MILKO BAMBİČ

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Uporabiti boste morali vso svojo odločnost, da bi preprečili spletke nasprotnikov. Zvečer se posvetite branju resnejših knjig.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Ne lotite se nekega tveganega podviga, čeprav se vam zdijo doolicooneni. Zacetelna srčna rana se bo ponovno odprla.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Zelo poceni boste prišli do neke dragocene izkušnje. S svojo diplomatijo boste odpravili neko napetost v družini.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Ne izpostavljajte svojega dobrega imena v prid zadevi, od katere ne boste imeli ničesar. Prijetno presenečenje v veseli družbi.

LEV (od 22.7. do 22.8.) Utrdili boste svoje razprahljane poslovne stike. Pazite, da ne izgubite zaupanja nekega prijatelja, čigar moralne vrednote so velike.

DEVICA (od 22.8. do 22.9.) Ne kazite prevlekljega zadovoljstva z uspehom, ki ste ga dosegli v teku jutratra. Preveč ste zaslepljeni od lju-

bezni.

TEHTNICA (od 22.9. do 23.10.) Pazite se pred lastnimi izbruhji jeze, ker niso koristni vašemu delu. Ljuboznost draga oseba vam bo povrnila dobro voljo.

SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Upoštevajte nasvet, ki vam ga je dal zanesljiv sodelavec. Neki novi prijatelj vam bodo omogočili veliko zadovoljenje.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Preden sklenete neki posel ga trezno in natančno proučite. Odločno boste branili neko pravično zadevo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Zlahka boste opravili z nekom, ki si je domisljal, da mu nihče nič ne more. Družinsko vzdušje se bo pomirilo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne zaupajte nekaterim pretiranim obljubam. S pomočjo zdravega razuma boste koristno rešili važna družinska vprašanja.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Redno pregledovanje računov bi vam bilo v veliko korist. Dragga oseba vam eno govori, drugo pa misli.

TONE SVETINA

285.

UKANA

TRETJA KNJIGA

Mati je opazila njegove težave. Nekega večera je posedala ob njem, ki je bil že v postelji in se skušal zamotiti z branjem svetega pisma.

«Bogdan, zakaj si takšen? Kar nenadoma si se spremeni. Se pri kosilu se izgubiš. In v cerkvi, ko duhovnik dvigne najsvetejšo, nisi več tako pobožno zbran, tvoj duh kar nena-doma nekam odhaja».

Ni je maral žaliti. Še ko je bil deček, je skoraj vsak večer sedel pri njem in ga vzgajala. Vedel je, da skuša znova pridobiti njegovo dušo. Dvomil pa je o smislu njenega prizadevanja. Počutili se je kot del zemlje, ki ga je odplavila voda: v valovih morja se razleže in razprši na neznane obale. Odgovoril ji je:

«Mama, tebi se vse to le zdi. Nisem več otrok, sama si povzročila, da živiva vsak svoje življenje. Mojega sveta, v katerega si me sama spravila, ne poznaš več. Ne maram te obremenjivati z njim, ker je pregreb in preveč nesmiseln. Ravnal bi te. To je trnje med rožami, ki si mi jih ti polagala v roke. Moje roke so krvave od tvojih rož... Od krvi, ki je ne umije nobena molitev... in ki zbujajo željo po novi krvi, prinaša namesto posvečujoče milosti in miru nemir in praznoto...»

Sklonila se je nadenj, ga prekrizala in rotila: «Ne obupaj, sin moj. Res je življenje težko, veliko breme nosite. Toda ti ne odvrži meča, dokler je svet poln brezbož-

nikov. Saj vidiš, da so ulice polne omahljivcev in strahopetcev. Ali naj se jim vdamo brez boja? Ali naj jim prepustimo narod? Usodo? Bodočnost? In vse, kar stoji pred nami, tudi pred tistimi, ki še niso rojeni? Bog te je izbral za svojega borca!»

Ni je maral žaliti in ne razlagati misli starega duhovnika, ki je v njegovo dušo zasedel seme nesreče in razklanosti. Še vedno je imel rad, ni se mogel odtrgati od nje in njene vse njegovo življenje obsegajoče ljubezni. Razmišljal je o tem in zasliutil, da v njem ljubi sebe, da razvija svoje misli v njegovi volji. Prek njega se hoče povzpeti v velik svet in mu vladata, kakor neomejeno vlada v lastni hiši, očetu, njemu in vsaki.

Zasmilila se mu je, ker bo nekoč le spoznala, da ga je izgubila, da on ni tisto, kar si želi ona, in da sproti razpada vse, kar nastaja pod njegovim vplivom. Zunaj njene hiše in zunaj cerkve se porajajo sile, s katerimi se še ni srečala. Toda kadar so se vanj zazrle njene globoke črne oči, iz katerih je vedno sijal magičen sij svetosti in volje, se ji je le podredil in jo poslušal. Poznala ga je v dno srca in slutila, kaj razkrajajo njegovo dušo, zakaj je v uri preizkušnje mehak, ko bi moral biti trd kot kremen.

«Ne bodi žalosten. Človek najde za vse tolažbo v bogu in svetem pismu. Ne želim za to žensko, Bogdan, ker bi ti pri-nesla nesrečo. Ne želim, da jo prinaša vsakomur. Poslušaj mater! Mati je od boga postavljena vsakemu otroku, da ga varuje hudega.

Ne obupaj! Ne kliči si k srcu misli, ki si jih od srca že davno odgnal. Naj te ne moti skušnjavaški vpliv njene lepote. To je cvet, za katerim se skriva kača. Bodi vesel, da si se je znebil. Ne obremenjuj si vesti. Kar se je zgodilo, se je moralo zgoditi.»

Stegnala je svojo dolgo belo roko in vzela s police eno izmed knjig svetega pisma. Odprla je, se obrnila k sinu, ga božala z roko po laseh in brala:

«Če mož odslavi svojo ženo in gre ona od njega proč, se poroči z drugim. Ali se on povrne zopet k njej? Ali se ni do kraja oskrnila ta žena? Vdajala si se mnogim ljubim-

cem in se hočeš zopet vrniti k meni, govori Gospod. Povzdigni svoje oči k višini in pogled, kje nisi bila onečašena. Ob potih si čakala nanje kot Arabec v puščavi. Tako si omadeževala deželo s svojim nečistovanjem in s svojo hudobijo, da se je deževje zaustavilo. Imela si čelo hotnice in nisi se hotela sramovati.»

Zaprta je knjigo in uprla oči v sina. Videla je, da stiska ustnice in da se mu je v oči nabrala žalost. Nežno ga je pobožala, kot more in zna le mati, in dejala: «Nisi se prepiral. Toda boš. Ne ženi si k srcu, prav si ravnal, ko si jo pahnol od sebe. Njen jezik je bil lažniv, vsa je bila zlagana. Ko je hodila s teboj, je ljubimkala z drugimi. Kdo jo je pahnol v naročje Nemcem? Ali jaz ali njen napuh? Njena oholost? Več ji je pomenil nemški major, kot si ji pomenil ti in kot so ji pomenili drugi. Obraca se kakor vetrnica v vetru.»

Sin je molčal, mati, ki je videla učinek svojih besed, pa je nadaljevala še bolj prepričljivo: «Dobila bo svoje. Vsak bo požel to, kar je sejal. Tudi ona... Ne razmišljaj o njej, ki te je hotela izkoristiti. Pozabi jo, Bogdan! Prebrala ti bom nekaj vrstic, ki naj te napravijo močnega. Sedaj dirva boj na smrt in življenje, zato nikar ne misli na ženske. To te uspeva in ti jemlje moči. Trd bodi in nezlomljiv kakor kladivo.»

Lahno je drgetal, kot bi bil v vročici. Vedno se je hotel uprati njeni volji, pa je znova podlegel njenim besedam, iz katerih je vela v njegovo dušo nova moč.

Njen glas mu je donel kot glas zvona, kot glas trobente, ki kliče v poslednji boj. Odprla je knjigo in brala: «Kladivo si mi bil, bojno orožje; razbil sem s tabo narode, uničil s tabo kraljestvo. Razbil sem s tabo konja in jezdeca, razbil sem s tabo voz in voznika, razbil sem s tabo moža in ženo, razbil sem s tabo starčica in otroka, razbil sem s tabo mladeniča in devico. Razbil sem s tabo pastirja in čredo, orača in čredo, namestnike in upravitelje.

Glej, pridem nadte, gora pogube — govori Gospod — ki pogubiš vsa zemljo!

Stegnem svojo roko zoper tebe in te zvalim s skalovja, naredim te goro pogorišča. S tebe ne bodo jemali vogelnega kamna ne kamna za temelj, ampak večna puščava bo — govori Gospod.»

Zaprta je knjigo in jo položila nazaj na polico.

«Bodi močan, Bogdan, ne pa omahljiv in občutljiv, kot je tvoj oče. Tvoja pot se strmo vzpenja kvišku. Vidim te, kako se vzpenjaš tja, kamor se drugi ne morejo, ker padajo od omotice, ki jo povzroča višina.»

«O, mama, prav imaš. Stran s pomisleki, stran! Jutri me kliče prezident v vladno palačo. Saj bi se bal takšen stopiti predenji. Pozval me je v strogo zaupnih stvareh.»

«Prespi se, sin, da boš stopil svež, jasen in neomahljiv pred prezidenta. Ne razgovori se preveč! Odgovarjaj na to, kar boš vprašan, in vsako besedo premisli dvakrat. Zavedaj se in v čast naj ti bo, da se on obraca le na izjemne moze, v katere lahko

SMUČANJE SVETOVNI POKAL Slalom v Badgasteinu za Britt Lafforgue

BADGASTEIN, 13. — Francosinja Britt Lafforgue je z izredno vožnjo v drugem spustu osvojila slalom na mednarodnem ženskem smučarskem tečaju v Badgasteinu, veljavem za svetovni pokal. Prehitela je svojo favorizirano rojakinjo Macchi, ki je pa pustila za seboj večerajšo zmagovalko v smuku, Avstrijko Pröell.

Lestvica slaloma je namreč taka:

1. Britt Lafforgue (Fr.)	73"06
2. Francoise Macchi (Fr.)	74"11
3. Annemarie Pröell (Avs.)	74"22
4. Daniele Debernard (Fr.)	74"34
5. Barbara Cochran (ZDA)	74"76
6. Conchita Puig (Sp.)	75"07
7. Patty Boydston (ZDA)	76"02
8. Marie-Therese Nadig (Svi.)	76"63
9. Traudl Treichl (Z. Nem.)	76"76
10. Marianne Ranner (Avs.)	77"06
11. Maria Roberta Seranz (It.)	79"85

Lestvica za kombinacijo badgastainskega tekmovanja:

1. Pröell (Avs.)	2.05
2. Macchi (Fr.)	23.53
3. Nadig (Svi.)	42.49
4. Debernard (Fr.)	43.44
5. Lafforgue (Fr.)	45.53
6. Cochran (ZDA)	49.21
7. Puig (Sp.)	60.21
8. Treichl (Z. Nem.)	61.34
9. Behr (Z. Nem.)	76.38
10. Boydston (ZDA)	78.73

Lestvica za svetovni pokal posameznic v slalomu:

1. Macchi (Fr.)	70
2. Mittermaier (Z. Nem.)	40
3. Debernard (Fr.)	26
4. Pröell (Avs.)	17
5. Cochran (ZDA), Steurer (Fr.), in Jacot (Fr.)	11
6. Corrook (ZDA)	8
7. Gabl (Avs.)	7

Skupna lestvica posameznic za svetovni pokal:

1. Macchi (Fr.)	176
2. Pröell (Avs.)	153
3. Rouvieri (Fr.)	60
4. Mittermaier (Z. Nem.)	52
5. Mir (Fr.)	47
6. Jacot (Fr.)	45
7. Drexel (Avs.)	37
8. Nadig (Svi.)	36
9. Debernard (Fr.) in Kaserer (Avs.)	26
11. Lafforgue (Fr.)	25

Lestvica držav za svetovni pokal:

1. Francija	541
2. Avstrija	359
3. Švica	161
4. Z. Nemčija	110
5. ZDA	95
6. Italija	43
7. Kanada	38
8. Poljska	37
9. Norveška	33
10. Španija	12

V Makomanau, 5 km od središča Sappora, so predvčerajšnjim odprli vrata olimpijskega naselja, v katerem bodo stanovali udeleženci letošnjih 11. zimskih olimpijskih iger. V deževnem vremenu, ki je precej poskušalo zlasti progne za bob in sankanje, so v naselju dvignili na drogeve zastave 35 držav. Prva se je vselila v naselje Japonska reprezentanca.

Nasleje je seveda povsem novo in bo po igrah služilo potrebam Sappora.

D. Košuta, predsednik Bora, je nagradil tudi zaslužnega organizatorja turnirja minibasketa Branka Lakovića

Majhni košarkarji, velike (trenerjeve) skrbi

Obrislal si je oči, na katerih se je nabrala jutranja megla. Obrislal si je tudi potne roke in potkal. Odprla mu je priključna tajnica in mu sporočila, da ga prezident pričakuje. Takoj nato je vstopil skozi težka hrastova vrata v predsednikovo sobo.

Ni utegnil razgledati se po prostorni sobi. Samo bežen pogled na okenske zastore, težke omare, slike, kiipe in mogočno mizo mu je dal slutiti, kakšno moč združuje ohlapna roka, ki jo je začutil v svoji. Sloki osiveli mož ga je pozdravljaj z veselimi očmi, ki so sijale skoraj prebrisano, vsekakor pa zvedavo, pohlepno in nekoliko vzvišeno.

Valjuhn se je globoko poklonil in z nekaj besedami izrazil svojo vdarnost in spoštovanje ter pripravljenost za sodelovanje. Že ob uvodnih formalnostih ga je nehoti primerjal z nemškim generalom. V primerjavi z njim je bil Nemec sveže nabrušen in s krkvjo orošen najonet, ta pa je bil že nekoliko zarjavela, iz zemlje izkopana oficirska sablja.

Sedla sta k mizi v kotu in se zleknila vsak v svoj naslanjač. Belolasi prezident se je pobožal po lepo pristrženi bradi, kot da bo iz nje potegnil skrivnostni lek, formulo za rešitev političnih in vojaških problemov. Natočil je v dve čašici konjaka, se razgledal po sobi in začel:

«Ne čudite se, da sem vas poklical. Mnogo sem že slišal o vas in vaših junastvih. Zelo dobro poznam vašo gospo mamo in njene sorodnike, pa tudi z očetom si nisva neznanca.»

Je skušal prezident ustvariti zaupljivo razmerje. Potem je nadaljeval: «Moj sin Vuk vas je zelo pohvalil. Cestitam vam za železni križec. Tudi on ga ima in tudi jaz sem ga dobil že v prvi svetovni vojni. Ali to ne pomeni, da imamo nekaj skupnega?»

Valjhuna je pohvala za železni križec ranila.

«Veste, gospod general in prezident, ne nosim ga rad. Zaslužili bi ga tisti, ki so jih pobili partizani.»

Prezident se je blagohotno nasmehnil.

«Ne ženite si tega k srcu, mladenič, in ne bodite tako skromni. To je nepotrebna čednost tistih, ki se nimajo s čim

TURNIR MINIBASKETA ZA VELIKO NAGRADO COCA COLA

Požrtvovalni peterki Bora in Poleta gladko odpravili svoje nasprotnike

V sredo so odigrali dve tekmi v prvenstvu minibasketa.

POLET — CENTRO MUGGIA 42:8

POLET: Ferluga (k) 10, Daneu 18, Leniša 3, Berdon, Piccini, Malalan, Skabar 3, Brišček 2, Rimondo 6, Pisani.

PROSTI METI 6:12.

V prvi tekmi v prvenstvu za veliko nagrado Coca Cola je Polet prepričljivo premagal peterko «Centro Muggia». Naši košarkarji so bili vsekoli boljši od nasprotnikov, saj so ti dosegli samo osem pik in še te vse iz prostih metov. Openč so začeli zelo dobro in so z lepimi in učinkovitimi akcijami nizali koše kot na tekočem traku. Ferluga je dobro vodil ekipo, medtem ko je za točke poskrbel razpoložen Daneu, ki je dosegel zaviljivi osebni izkupiček: 18 točk.

BOR — DON BOSCO 32:26 (10:18)

BOR: Race (k) 8, Furlan 12, Starc 6, Gombač 4, Trevisan 2, Ambrožič, Dovgan, Mesesnel, Maucka 2.

PROSTI METI 4:10.

Že v drugem kolu so borovci naleteli na trd oreh. Spoprijeli so se namreč z močno ekipo Don Bosco. Tekma je bila dokaj izenačena in naši igralci so se morali odpor trdoživih nasprotnikov. Ti so namreč izkoristili zmerno demačnov in so si celo nabrali vodstvo osmih točk. Tedaj pa so se Furlan in drugi še z večjo požrtvovalnostjo vrgli v borbo in so iztržili izredno dragoceno zmago. Torej, že druga zaporedna zmaga!

Daleč najboljši v Borovih vrstah je bil Bruno Furlan, ki se je požrtvovalno boril za vsako žogo.

DANES LE POLET

Prvenstvo v minibasketu se bo danes nadaljevalo. Zaposleni bodo le košarkarji Poleta.

Poletovci bodo igrali na stadionu Prvi maj, in sicer ob 17.30. Tokrat se bodo spoprijeli z ekipo SABA, ki sodi med boljše peterke tega prvenstva.

STANJE JE UGODNO

V tem prvenstvu so nastopajoče ekipe razdelili v štiri skupine. Zmagovalce vsake skupine si bo pridobil pravico nastopa v kvalifikacijah. Polet nastopa v A skupini, Bora pa v D skupini.

V A skupini so naslednje ekipe: S. Visintini, Centro Muggia, SABA, San Giusto in Polet.

IZIDI

S. Giusto — SABA	8:34
Centro Muggia — Visintini	4:39
Polet — Centro Muggia	42:8

LESTVICA

Visintini	1	1	0	89	4	2
Polet	1	1	0	42	8	2
SABA	1	1	0	34	8	2
San Giusto	1	0	1	8	34	0
Centro Muggia	2	0	2	12	131	0

IZIDI

Bor — ACEGAT	32:1
D. Bosco — Ricreatori	18:40
Bor — Don Bosco	32:26

LESTVICA

Bor	2	2	0	64	27	4
Ricreatori	1	1	0	40	13	2
Don Bosco	2	0	2	44	72	0
ACEGAT	1	0	1	1	32	0

Borovci bodo ponovno zaposleni v torku, 18. januarja, ko se bodo na igrišču «Prvi maj» spoprijeli z najmočnejšo peterko svoje skupine, z ekipo Ricreatori.

b. l.

Z uspešnim tekmovanjem na Lazni zaključen smučarski tečaj SPDG

Mladi goriski smučarji bodo v nedeljo nastopili na mladinskih igrah

Ob zaključku letošnjega desetdnevnega smučarskega tečaja za otroke, ki ga je na Lazni priredilo Slovensko planinsko društvo v Gorici, so priredili zaključna tekmovanja. Udeležence tečaja so porazdelili v tri skupine (deklice do 10 let, deklice od 10 do 12 let, deklice od 12 do 14 let). Med deklicami je bila prva Vanda Srebotnjak (Gorica), druga pa Marta Koren (Gorica).

V tretji skupini so bili deklici od 12 do 14 let. Med deklicami je bila prva Vanda Srebotnjak (Gorica), druga pa Marta Koren (Gorica).

V drugi skupini so bili deklici od 10 do 12 let. Med deklicami je bila prva Vanda Srebotnjak (Gorica), druga pa Marta Koren (Gorica).

Ob zaključku letošnjega desetdnevnega smučarskega tečaja za otroke, ki ga je na Lazni priredilo Slovensko planinsko društvo v Gorici, so priredili zaključna tekmovanja. Udeležence tečaja so porazdelili v tri skupine (deklice do 10 let, deklice od 10 do 12 let, deklice od 12 do 14 let). Med deklicami je bila prva Vanda Srebotnjak (Gorica), druga pa Marta Koren (Gorica).

V tretji skupini so bili deklici od 12 do 14 let. Med deklicami je bila prva Vanda Srebotnjak (Gorica), druga pa Marta Koren (Gorica).

V drugi skupini so bili deklici od 10 do 12 let. Med deklicami je bila prva Vanda Srebotnjak (Gorica), druga pa Marta Koren (Gorica).

Jugoslovani v Sapporu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 13. — Po sklepu strokovnega sveta jugoslovanskega olimpijskega odbora se bo zimskih olimpijskih iger v Sapporu udeležilo 27 jugoslovanskih športnikov, 8 funkcionarjev trenerjev in zdravnikov. Med 27 športnikov je 20 hokejistov, skakalci Danilo in Drago Pudgar, Marjan Mesec, Peter Stefanič, Ludvik Zajc ter smučarja Marko Kavčič (alpske discipline) in Janez Gorjan (klasična kombinacija).

B. B.

KOŠARKA

MADRID, 13. — Real Madrid je premagal Ignis s 75:71 (43:34) in povratnem srečanju četrtfinalnega tekmovanja za pokal evropskih prvakov. V prvi tekmi je zmagal Ignis z 90:76.

SPLIT, 13. — V tekmovalstvu za pokal evropskih prvakov je jugoslovanska ekipa Jugoplastika premagala češkoslovaški klub Slavijo s 94:81.

DINAMO FOLGARIDA, 13.

Prva ekipa Sovjetske zveze je zmagala v zadnjem dnevu tedna smučarskih tekov v kraju Dinamo Folgarida in sicer v štafeti 3 X 10 km.

1. Sovjetska zveza A	1.36'47"44
2. Z. Nemčija A	1.36'54"97
3. V. Nemčija A	1.39'03"36
4. Švedska	1.39'16"50
5. V. Nemčija B	1.39'51"51
6. Poljska	1.39'59"25
7. Z. Nemčija B	1.40'22"63
8. Avstrija	1.41'28"78
9. Sovjet. zveza (mlad.)	1.41'47"05
10. Italija A	1.41'58"13

Proseški derbi Primorje - Olimpija

b. l.

Spomin mladega padlega partizana Mariana Štokes, kateremu so postavili v nedeljo v Štorjah spomenik, so počastili tudi zamejski športniki v dresih. Med tistimi, ki so položili vence na spomenik je bila tudi zamejska športnica leta Sonja Mihčič

ŠPORTNO ŽIVLJENJE NA DRUGI STRANI MEJE

V nedeljo rekord na Lokvah

Smučarska sezona je, kot vse kaže, v popolnem razmahu in Primorska smučišča so zasedena kot morje. Še nikoli doslej. Promet je v nedeljo na Lokvah presegel vsa pričakovanja, saj takšnega števila osebnih avtomobilov še ni bilo nikoli v tem kraju. Po nekaterih podatkih jih je bilo okoli 1500, kar pomeni, da je bil sleherni kočiček zavzet in ne samo to, enostavno je zmanjkalo prostora in so nekateri, ki so prišli na Lokve, pozneje morali parkirati svoja vozila že pri Nemeih in šli od tam peš na Lokve. Skratka, to pomeni, da Lokve postajajo skoraj premajhne, in bi bilo treba nujno razširiti prostor za parkiranje, pa tudi kakšna nova vlečnica bi bila zelo dobrodošla. V nedeljo namreč ni bila samo gneča na cesti temveč tudi pri vseh treh vlečnicah tako, da so morali smučarji čakati tudi po več kot pol ure v vrsti, preden jih je vlečnica potegnila navzgor. Pri tem seveda poletela Avtopromet ne zadene nobena krivda, saj je brez dvoma naredilo vse kar je v njegovi moči, da bi se turisti kar najlepše počutili. Vsekakor pa tudi Avtopromet ne more zadostiti vse močnejšemu navalu turistov, predvsem iz Italije, ki jih je iz nedelje v nedeljo več.

Raimund Kolene

UMETNOSTNO DRSANJE

Na evropskem prvenstvu Italijanka Trapanese trenutno tretja

GOTEBORG, 13. — Avstrijka Schuba vodi na evropskem prvenstvu v umetniškem drsanju v Goteborgu po prvih treh obveznih likih. Italijanka Trapanese je na odličnem tretjem mestu. Trenutna lestvica:

1. Beatrice Schuba (Avs.)	536,0
2. Walter (Svi.)	489,6
3. Trapanese (It.)	483,9
4. Almási (Mad.)	471,3
5. Morgenstern (Z. Nem.)	447,6
6. Scott (VB)	443,0
7. Errath (Z. Nem.)	436,0
8. Mac Lean (VB)	422,0
9. Aleksandrova (SZ)	420,0
10. De Leuw (Niz.)	414,9

21-letni češkoslovaški študent Ondrej Nepela je sinoči zopet osvojil naslov evropskega prvaka med moškimi posamezniki.

OBVESTILA

SD Polet vabi stare otroke kotalkarske sekcije na sestanek, ki bo danes, 14. t.m. ob 20. uri v Prosevnem domu na Opčinah.

SD Polet priredi v nedeljo, 16. januarja, avtomobilni izlet v Trbiž in Sv. Antona. Odkod v Opčin (pekarna Čok) ob 7. uri. Cena 1400 lit. Družine imajo popust. Vpisovanje v trgovini čevljev Malhan, Proseška ulica 18, telefon 212-136.

Nova telovadnica v Novi Gorici

V Novi Gorici so v četrtek začeli graditi novo šolsko telovadnico osnovne šole. Takšen objekt je bil v Novi Gorici potreben že vrsto let, saj je do sedaj edina telovadnica v mestu zasedena nepretrgoma od jutra pa kasno v noč. Ze samo to delstvo je narekovalo nujno gradnjo nove, ki pa se je zaradi pomanjkanja sredstev vedno zavlačevala. Kot pa vse kaže, je sedaj le premaknilo in ob navzočnosti velikega števila mladine in drugih družbeno političnih delavcev novogoriške občine, je zasedil prvo lopato predsednik gospodarskega zbora občinske skupščine, »bolt Bolan, ki je v svojem govoru orisal pomen gradnje takšnega objekta za potrebe šolske mladine.

Nova telovadnica, ki bo stala ob osnovni šoli, bo montažnega tipa.

SPDT obvešča, da bodo v nedeljo, 16. januarja, odhodi avtobusov v Trbiž v sledečem razporedju:

AVTOBUS A: ob 6.00 iz Trsta (izpred palače RAI v Ul. Cicerone); ob 6.15 iz Rojana (semafor).

AVTOBUS B: ob 6.00 iz Trsta (izpred palače RAI v Ul. Cicerone); ob 6.20 iz Barkovlj (benc. črpalnica Shell); ob 6.30 iz Kržiža.

AVTOBUS C: ob 6.00 s Proseka (telef. kabin); ob 6.00 iz Trsta (izpred palače RAI v Ul. Cicerone); ob 6.20 z Opčin (semafor).

razumete težave, ki jih imamo pri uresničevanju naših načrtov. To ni preprosto račun. To je zapleten integral.»

Valjuhn, ki je res sovražil nesposobne politike, mu je vneto pritrjeval in ga spodbujal. Tako je prezident dobil vtis, da je končno le naletel na pravega človeka.

«Veste» je nadaljeval prezident, «snujem elitno jedro bodoče stranke, ki naj bi združila ves slovenski narod v eno državo. Za zdaj pa naj bi bila prvi borbeni eselon, ki bi nam v prelomnih dneh zagotovil oblast.»

Ob zadnji besedi so se starcu zalesketale oči, kot bi se zagledal v zlato jamo.

«Da me boste razumeli pravilno, vam bom povedal svoje osebno načelo, ki vam bo pojasnilo vse moje dosedanje ravnanje. Dobro veste, da me nekateri obsojajo, predvsem zato, ker me ne morejo razumeti — osebno sem bil vsekoli trdno prepričan, da se v boju z velikimi silami najbolj obnese taktika izigravanja. To je za slabotnega najboljše načelo, da se brani pred kolosi, ki bi ga lahko uničili in spremenili v prah, tako kot zmeljejo mlinska kolesa zrnje. Ali se vam ne zdi, da je to načelo v danem položaju zelo primerno za obrambo naroda ali posameznika?»

«Kako ste jasnovidni, gospod prezident!» se je skušal čuditi Valjuhn, čeprav je bil to misel slišal že leto dni po prej iz ust polkovnika Vauhnik. Bilo je pri njih doma, pri čaju, ko je polkovnik razlagal skupini klerikalnih voditeljev, kako naj bi se opredeljevali v odnosu do svetovnih sil.

Prezident se je zvito nasmehnil, si pogladil bradico in dodal:

«To velja za redke izbrane ljudi, ki jim ta zamisel uspe. To ni nič manjše tveganje, kot dvigniti glavo iz jarka takrat, ko te sovražniki toče s topniškim ognjem.»

Priklupna tajnica jima je postregla s čajem, prezident pa je naprej razvijal svoje misli:

«Vidite, gospod poročnik, to so moje življenjske izkušnje. Pol stoletja sem poveljeval nemškimi in srbskimi četami. Ali se mi čudite, da bi rad ustvaril in vodil slovensko vojsko? Majhno, gibčno in močno. Ne morem se upirati klicu zgo

dovine. Ne odobravam teorij, da majhni narodi ne morejo imeti svojih držav in da so nepomembni. Tudi kača je majhna, pa od njenega pika pogine lahko velika žival. Jaz vam bom, mladim, zagotovil pogoje za naglo kariero. Zasijali boste kot zvezde. Potrebujemo sol nove države. Na vaših ramenih sloni usoda naroda!»

Prezidentov obraz se je raznežil, ko da bo vsak hip zajokal.

«Ne smem se spomniti stare jugoslovanske vojske. Vsi naj oslepijo, ki me dolže izdaje obrambne linije. Ali veste, kaj pomeni biti šef utrjevanja ali načelnik skupine armad? Povem vam — vse je bilo prodano. Navadno »guranje od mame na tatu«, iz mape v mapo, kup komisij in potratna denarja... Korupcija, da nikoli tega. Kolikor smo Slovenci pokvarjeni, so nas pokvarili na jugu, tam, kjer se kroji politika v kavarnah, kjer samo debatirajo, namesto da bi delali, pi-jajo rakijo in turško kavo, krajejo bogu čas... Tam, kjer si brez bakšiša nihče ne pretegne krakov... To pa se ni vse! Saj so vsi generali šolali svoje otroke v Nemčiji. Pa solunski S parolo »zašto smo ratovali« so nam pobrali vse, kar je bilo mogoče.

Ne vem pravzaprav, zakaj vam to pripovedujem. Najbrž zato, da me tudi vi ne bi imeli za enega od tistih, ki so zakrivil razpad znotraj že tako in tako razpadle države... Veste, nekoliko sem bil razočaran nad tem jugoslovanskim bratstvom. Samo pomislite, moj armadni štab je imel ob napadu vse razen tistega, ki v vojni potrebuje. Še kompletov bojnih kart nismo imeli. Bili smo brez avtomobilov, municija ni ustrezala našim tipom orožja, naloge so nas gnale v smrt, nikjer ni bilo rešitve...»

Ko je stari premolknil, da bi se oddahnil, je Valjuhn dejal:

«Tudi mi, mladi, smo se zamislili: na milijone ton železobetona od Triglava do Jadrana je zahtevala obrambna linija, ki nosi vaše ime, a vendar ni iz nje padel na napadalca niti en sam strel. Kaj smo in kaj nismo?»

(Nadaljevanje sledi)

Rahman - predsednik vlade Bengalije

DAKA, 13. — Pakistan je prekinil diplomatske odnose s Bolgarsko, s Poljsko in Mongolijo, ker so te države uradno priznale Bangla deš. Na sliki desno: šejk Mužibur Rahman ob imenovanju za ministrskega predsednika. Poleg tega je Rahman sprejel tudi odgovornost za štiri ministrstva: za notranje zadeve, obrambo, obveščanje in radio. Bivši ministri predstojnik Tajudin Ahmed je bil imenovan za ministra za načrtovanje in finance

PROTESTNI SPREVED DIJAKOV IN PROFESORJEV LICEJA «CASTELNUOVO»

Demokratizacija italijanske šole osnovna zahteva šolskih delavcev

Manifestacije so se množično udeležili delavci rimskih zasadenih tovarn - Minister Misasi sprejel delegacijo profesorjev in študentov

RIM, 13. — Profesorji in študenti rimskega liceja «Castelnuovo» in ostalih zavodov v italijanski prestolnici so danes zjutraj priredili s pomočjo delavcev zasadenih tovarn močno manifestacijo proti zatiranju in za demokratizacijo v italijanskih šolah.

Mogočnega spreveda so se udeležili tudi delavci vseh zasadenih rimskih tovarn in so se tako povežali z dijaki in njihovimi borbo, ker so jih spoznali za neločljiv del boja za socialni napredek v Italiji. Na čelu spreveda, katerega se je udeležilo približno 20 tisoč ljudi, so dijaki nosili transparente z napisom «Odklanjamo fašizem in zatiranje», za njimi pa so profesorji in delavci nosili veliko manjših transparentov, na katerih so napisali podobna gesla.

Med manifestacijo je skupina študentov in delavcev razdelila Rimljanom letak, v katerem sindikalne organizacije trdijo med drugim, da odločno zahtevajo ukinitve vseh fašističnih zakonov, arhiviranje vseh sodnih in upravnih postopkov proti oboženi študentom in profesorjem, ter odobritev jurisdikcijskega statuta, ki naj bo osnova za takojšnjo demokratizacijo šolskega življenja.

Manifestacija se je zaključila približno ob 13. Delavci, študenti in profesorji so v sprevedu prišli pred sedež ministr. za šolstvo opoldne, kjer so se mudili približno eno uro in so paralizirali promet v Drevedu Trastevere. Manifestanti so po mikrofonu pozvali ministra, naj takoj ukrepe proti zatiranju na italijanskih šolah in naj iz vseh zavodov odstrani fašistične profesorje.

Ko je spreved šel mimo sedeža KPI v Ulici Botteghe oscure so bili vsi komunistični voditelji na oknih in so s ploskanjem pozdravljali manifestante. Pred ministrstvom je zbrani množici govoril profesor zgodovine in filozofije na liceju «Castelnuovo» Magni. Vzgojitelj je stopil na tovarnjak in je bil prekrit z rdečimi zastavami in je med drugim rekel: «Italijanska

Požar na italijanski ladji «Ferdinando» povzročil kratek stik

BEOGRAD, 13. — Po vestih iz Šibenika je do požara na 450-tonski italijanski ladji «Ferdinando», ki se je potopila blizu otoka Zlarin, prišlo verjetno zaradi kratkega stika na električni napeljavni blizu skladišča za petrolej, olje in druge vnetljive snovi. To je bil tudi vzrok, da se je požar tako hitro razširil. Rešeni člani posadke so s

ZAKLJUČEK PROCESA ZA GROZODEJSTVA V ZAVODU V GROTTAFERRATI

Zelo mila kazen za Pagliuco

Ogorčenje odvetnikov zasebnih strank

RIM, 13. — Maria Diletta Pagliuca je v kratkem spet svobodna. Sodisce jo je namreč obsodilo na štiri leta in osem mesecev zapora, oprostila pa jo je za dve leti ječe. Bivša nuna, katero so aretirali poleti leta 1969 je skoraj osedela svojo kazn in jo bodo zato izpustili na svobodo 6. februarja.

Javni tožilec je za Mario Diletto Pagliuco zahteval 24 let zaporne kazni zaradi okrutnega ravnanja za otroke v njenem zavodu, od katerih so nekateri tudi umrli. Poleg bivše nune so bili obtoženi sodelovanja pri izkoriščanju in mučenju otrok tudi njena sestra Maria Antonietta, občinski zdravnik v Grottaferrati dr. Vespasiano Casella, upravnik zavoda prof. Giuseppe Cannarella in sofer Esterio. Vigliotta, katere je sodišče oprostito, češ da njihova dejavnost ni kaznivá.

Sodniki so se zbrali v posvetovalni sobi, potem ko so slišali odgovore javnega tožilca in odvetnika glavne obtoženke. Niso pa spregovorili branilci zasebnih strank, ki so predložili sodišču dokument, v katerem so opozarjali sodnike, da obramba v svojem zagovoru ni razločila zakaj ni Pagliuco nikoli poslala za zdravniško pomoč, ni nikoli poskrbela za primerno zdraviljenje otrok in ni nikoli nudila otrokom nobene oskrbe, češ da ne morejo odgovoriti. V dokumentu, ki ga je predložila obramba, so sodniki opozorili tudi sodnike, da so priče dovolj jasno dokazale krivdo bivše nune.

Po govorih odvetnikov je spregovorila tudi Pagliuca sama: «Ne bom ponavljala, kot ostali obtoženci, da sem nedolžna, pač vam hočem samo povedati, da mi ni nikoli prišlo na misel vse to za kar me je obtožujete. Moj oče me je vzgojil v krščanskem duhu in ko mi boste sodili ne mislite samo name pač tudi na moje družino. Spomnite

VČERAJ V PORTOROŽU

Umrl je režiser František Čap

PORTOROŽ, 13. — V Portorožu, kjer je živel skoraj dvajset let, je umrl znani filmski režiser češkega rodu František Čap. Slovenski gledalci se spominjajo njegovih filmov «Vesna», «Trenutki odločitve», «Agent X-25 poroča», «Ne čakaj na maj», «Naš avto».

Piranu je posvetil kratek kulturni film o tamkajšnjih znamenitostih. Čap je pred prihodom v Jugoslavijo, kjer je z odličnimi uspehi snemal za slovenska in bosanska filmska podjetja, snemal filme na Češkoslovaškem in v Nemčiji. Za film «Nočni metulj» je dobil nagrado na mednarodnem filmskem festivalu v Benetkah, v Cannesu pa je bil nagrajen za film «Ljudje brez kriv». Ostali njegovi filmi iz prejšnjega obdobja so «V znamenju sive drage», «Godbeniki», «Bela tema», «Križišče» in «Zakladi krona».

Na jugoslovanskem festivalu igralnih filmov v Pulju sta bila nagrajena Čapova filma «Vesna» in «Trenutki odločitve». František Čap se je rodil leta 1913 v Čahovicah na Češkoslovaškem.

Drago Košmrlj

Pet vojakov umrlo v letalski nesreči blizu Brescie

BRESCIA, 13. — Pet vojakov je danes zjutraj izgubilo življenje pri strmoglavljenju vojaškega helikopterja nedaleč od Brescie. Očividci so pojasnili karabinjerjem, ki so takoj prihiteli na kraj nesreče, da je letalo začelo nenadoma padati s prednjim delom obrnjenim proti tlu.

Na kraj nesreče so najprej prihiteli nekateri kmetje, ki pa niso mogli več pomagati posadki helikopterja. Posrečilo se jim je rešiti trupla štirih vojakov, ki so padla iz letala, peto truplo pa je skoraj popolnoma zgorelo v požaru, ki je izbruhnil takoj po udarcu ob zemljo.

Poveljstvo karabinjerjev je sporočilo, da je nesrečna posadka odgovarjala danes zjutraj iz Casarsa blizu Pordenona in je bila namenjena na letališče v Ortu, kjer bi morala prevzeti druga dva helikopterja, ki so jih komaj po pravili.

Karabinjerji, ki so prihiteli na kraj nesreče, so imeli precej de-

la, preden so identificirali trupla vojakov. Končno se je izvedelo, da so v nesreči izgubili življenje poročnik Giovanni Giuliani in poročniki Emilio Marconi, Ignazio D'Agaro, Gianfranco Milan ter Bettino Benatti.

Prvi skupen nastop nasprotujočih si struj v organizaciji IRA

LONDONDERRY, 13. — Nasprotujoči si skupini irske odporne organizacije IRA sta danes prvič skupno nastopili proti angleški vojski v londonderryjski četrti Bogside. Gverilci so več kot dve uri odgovarjali na streljanje angleških vojakov, ki so, po pričevanju nekaterih očividcev, začeli brez razloga streljati na ženske in otroke.

Po oboroženem spopadu je IRA izdala proglas, v katerem je podčrtala dejstvo, da je končno prišlo do skupnega nastopa obeh skupin, ki si nista bili enotni v izbiranju načina boja proti britanskim vojakom.

Pripadniki odporneške gibanja so danes usmrtili rezervista, medtem ko je bil na delu v tiskarni. Gre za prvega rezervista, ki so ga usmrtili v Ulstru, odkar so lani ustanovili ta korpus.

Britanski vojniki nadaljujejo z zatiranjem odporneške gibanja. Prejšnjo noč so v Belfastu aretirali 62 oseb, ki so osumljene, da so sodelovale v organizaciji IRA.

Poslabšalo se je zdravstveno stanje danskega kralja

KÖBENHAVN, 13. — Zdravstveno stanje danskega kralja Friderika, ki so ga sprejeli v bolnišnico pred približno enim tednom, se je danes zelo poslabšalo in zdravniki so zelo v skrbeh. Zvečer se je izvedelo, da je kralj v nezavestnem stanju.

VESTI IZ SLOVENIJE

Važna posvetovanja o razvoju letalskega omrežja v Sloveniji

Simpozij o literaturi in kulturi v času NOB - Skupščina študentov visokošolskih zavodov

LJUBLJANA, 13. — Na ljubljanskem letališču Brnik je bilo danes posvetovanje o razvoju letalskega omrežja v Sloveniji. Posvetovanja so se udeležili predstavniki osrednjega slovenskega letališča, dalje Republiškega sekretarja za gospodarstvo, Letalske zveze Slovenije, Turistične zveze Slovenije, podjetja Inex - Adia - Avioimport, predsedniki nekaterih slovenskih občinskih skupščin, predsedniki vseh areo-klubov in drugi. Uvodno besedo je imel generalni direktor letališča Ljubljana - Pulj, Franc Smer. Poudaril je, da letalski promet dandanes v svetu letno narašča za 30 do 40 odstotkov in da je samo na letališču Brnik od leta 1968 porastel kar za 300 odstotkov. Razen osrednjega letališča v Ljubljani pa bo treba že v bližnji prihodnosti usposobiti razna druga slovenska letališča.

Udeleženci posvetovanja so si bili edini v prepričanju, da je vsa obstoječa letališča v Sloveniji tako v Murski Soboti, Ptuj, Mariboru, Celju, Slovenj Gradcu, Novem mestu, Postojni, Lešah, Ajdovščini in Portorožu mogoče urediti po ustreznem sistemu. Gospodarstvo posameznih slovenskih pokrajin se bo tako z uporabo primernih letal, ki lahko vzletajo in pristajajo, po sodobnem sistemu, lahko vključevalo v lokalni, celinski ali medcelinski potniški ali cargo - promet.

Tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Danilo Dovgan, namestnik republiškega sekretarja za gospodarstvo dipl. ing. Ljubo Levstik, predsednik Letalske zveze Slovenije Vencelav Jeras, sekretar Zveze letalskih organizacij Slovenije Mirko Bitenc, predsednik Občinske skupščine Ajdovščine Martin Greif in drugi so si bili edini v prepričanju, da je treba nemudoma urediti status vseh slovenskih športnih letališč, da je treba z zakonoma zaščititi blizu 5 milijonov kvadratnih metrov letalskih površin in da naj bo Brnik tisto središče, na katerem bi poslej strokovno in tehnično sponela vsa slovenska letalska mreža in organizacija in da mora družba tudi njega poslej izdatneje podpreti.

LJUBLJANA, 13. — V dvorani Slovenske matice v Ljubljani bo jutri enodnevni simpozij o literaturi in kulturi v času slovenskega narodnoosvobodilnega boja. Pripravili so ga v počastitev tridesete obletnice oborožene vstaje in ustanovitve osvobodilne fronte. Hkrati pa bodo govorili tudi o izidu sedme knjige Zgodovine slovenskega slovstva, ki obravnava prav medvojno obdobje. Dopoldanski del simpozija je posvečen poeziji in prozi. Na njem bodo govorili o problemu periodizacije in poimenovanja slovenske literature po letu 1941, o zbiranju slovenskega narodnoosvobodilnega pesništva. Posebno predavanje pa je namenjeno miselnemu razvoju Kajuhoove poezije.

V popoldanskem delu bodo razpravljali o drugih oblikah kulture v osvobodilnem boju: o skečih samorastnikov, o partizanskem samospjevu ter o ilustracijah v tistem času.

LJUBLJANA, 13. — Danes je bila na Ljubljanski univerzi skupščina

TRŽAŠKI DNEVNIK

ZARADI ODPUSTOV V PODJETJIH «LUCKY SHOE», «SAN GIUSTO» IN «VETROBEL»

SKORAJ 700 OGROŽENIH DELAVCEV V PROTESTNEM POHODU PO ULICAH

Delegacijo delavcev so sprejeli župan Spaccini, deželni odbornik Stopper in predsednik pokrajine Zanetti - Danes sestanek s prefektom Abbrescia

Tržaško delavstvo je moralo večkrat se enkrat manifestirati po mestnih ulicah, da bi opozorilo oblasti in javnost na krivice, ki se mu godijo v raznih podjetjih in tovarnah, ter na odpuste, do katerih je prišlo ali ki grozijo kot Damoklov meč, medtem ko so protesti tržajskih delavcev in obljube nekaterih predstavnikov krajevnih oblasti ostale za sedaj brez rezultata.

Na Trgu Unità se je včeraj zjutraj zbralo okrog 700 delavcev iz tovarne «Lucky Shoe», iz prednice «San Giusto» in iz podjetja «Vetrobel». Uslužbenici tovarne «Lucky» in «San Giusto» - pretežno dekleta in mlajše žene - so se zbrale ob 10. uri v sindikalni zbornici na Largo Papa Giovanni. Sindikalna predstavnica CGIL Tomaselli je jim je razložila, kakšne obzore morajo izpolniti, da lahko dobijo vsaj del odpravnine - približno 65 odst. tega, kar jim pričuje - in plačo, ki jim jo podjetje še ni izplačalo. Na kratko je nato orisala pot, po kateri se bo vil spreved do Trga Unità, kjer se bo združil s sprevedom uslužbenecv podjetja «Vetrobel». Uslužbenke podjetja «San Giusto», ki so se tudi zbrale v sindikalni zbornici, so zato, da bi se lahko udeležile manifestacije in nato spreveda po mestnih ulicah, napovedale 24-urno stavko, ki je neodstotno uspeša. Spreved uslužbenecv obeh podjetij se je nato s transparenti podal proti Trgu Unità, medtem ko so dekleta razdeljevala letake, ki so obveščali javnost o krivici, ki se jim godi, in so isti tekst brali tudi po mikrofonu.

Medtem se je po Istrski ulici, Drevedu d'Annunzio in nato po Korzu vil spreved skoraj 400 uslužbenecv - delavcev in uradnikov podjetja «Vetrobel», ki so začeli stavkati ob 9.15. Napovedana je bila 7-urna stavka, Tudi oni so pripravili svoje transparente in letake, ki so jih med potjo delili mimoidočim. Spreveda sta se združila pred občinsko palačo, kjer so delavci dolgo skandirali gesla in ponavljali svoje upravičene zahteve.

Medtem sta tržaški župan inž. Spaccini in odbornik za delo Lonzar sprejela sindikalno delegacijo, ki so jo sestavljali zastopniki treh sindikalnih zvez in treh prizadetih podjetij. Delegacija je županu še enkrat podrobno orisala težave delavcev in razmere v podjetjih. Župan Spaccini je obljubil, da bo skušal rešiti težko vprašanje, ki neposredno vpliva na tržaško gospodarstvo. Za podjetje «San Giusto» in «Vetrobel» je bilo predlagano, naj se zagotovijo stalnost delovnih mest vsem uslužbencem. Župan je pri tem obljubil, da bo posredoval pri vseh javnih ustanovah za koordinirano akcijo pri posameznih ravnanstvih podjetij. Počel je tudi, da namerava dežela s posredovanjem občine nuditi 270 odpuščenim uslužbencem tovarne čevljev «Lucky Shoe» vsaj delno

finančno pomoč v zameno za neprejele plače.

Združeni spreved se je izpred občinske palače podal pred prefekturo in nato po Korzu do Trga Goldoni in po Uli. Carducci do Trga Vittorio Veneto, kjer se je razšel. Delegacija sta včeraj zjutraj sprejela še deželni odbornik za delo Stopper in pokrajinski predsednik Zanetti v občinski oziroma v pokrajinski palači. Predstavniki uslužbenecv «Vetrobel» so odborniku Stopperju še enkrat prikazali nevržno stanje, do katerega jih je privedla grožnja o 170 odpustih. Deželni predstavnik je delegaciji orisal prve stike, ki jih je imel z lastnico tržaškega podjetja tovarno Glaverbel v Bruslju. Pokrajinski predsednik dr. Zanetti pa je obljubil sindikalnim predstavnikom, da bo z zahtevami tržajških delavcev seznanil ministra za delo Donat Cattina in podtajnika Torosa.

Tajništva sindikalnih organizacij so popoldne izdale skupno poročilo, v katerem poudarjajo, da morajo krajevne oblasti absolutno izpolniti sprejete obljube, kajti samo na ta način bodo lahko onemogočile ali vsaj omilile hud udarec za tržaško gospodarstvo. Danes bo sindikalno predstavništvo vseh treh podjetij sprejel prefekt dr. Abbrescia.

VČERAJ V DREVOREDU IPPODROMO

Hudo opečen delavec pri eksploziji kotla

Do eksplozije, ki je povzročila tudi nekaj materialne škode, je prišlo v tovarni Saul Sadoch

Nenadna eksplozija je povzročila včeraj popoldne veliko strahu a k sreči samo enega ranjenega in malo škode. Malo pred 18. uro je v tovarni papirja Saul Sadoch na Drevedu Ippodromo 4 eksploziral kotel posebnega stroja za lepljenje papirja, pri čemer so zublji opekli delavca Cosima Zagario in vneli nekaj metrov papirja. Zračni pritisk je razbil stekla v bližini in odkrulil nekaj ometla, ki je padel na parkirane avtomobile. V kratkem so prihiteli na kraj gasilci z dvema brigadama in policija. Vendar pa so medtem že sami delavci pogasili požar. Rdeči križ je odpeljal Zagario v bolnišnico. Tako je ostalo nekaj dela samo za znanstveni oddelek policije, ki je začel z ugotavljanjem vzrokov eksplozije in... za mestne pometače, ki so morali očistiti ceste v Uli Ghirlan-dalo.

Vzroki eksplozije se niso znani; verjetno jih bodo ugotovili le tehniki trdnice, ki je dobavila aparatski stroj. Ta stroj, imenovan TACO II, služi za lepljenje papirja in morda se je nabralo ob drsenju papirja preveč statične elektrike, ki je povzro-

Stavke kovinarjev, petrolejskih delavcev in uslužbenecv Stock

Poleg osrednjega sindikalnega dogodka - to je skupne manifestacije uslužbenecv «Lucky», «San Giusto» in «Vetrobel» - je bila včeraj še vrsta stavk delavcev drugih kategorij.

Včeraj, danes in jutri bo stavkali skoraj 700 petrolejskih delavcev v podjetjih Total, BP, Esso, Shell in še v nekaterih manjših. Gre še vedno za zahtevo po obnovitvi kolektivne delovne pogodbe, za katero so odgovorne oblasti povsem gluhe.

Poldrugo uro so včeraj stavkali uslužbenici Mehaničnih delavcev WM. dve uri pa delavci v mehaničnem oddelku Sv. Marka.

V podjetju Stock so delavci včeraj stavkali 4 ure, uradniki pa 3 ure. Do sedaj je bilo izvedenih skupno 48 ur stavke. Tudi ta kategorija se boji za obnovitev delovne pogodbe, za stavko pa se je odločila, ko so se včeraj prekinila pogajanja. Verjetno se bodo stavke nadaljevale tudi v prihodnjih dneh.

PREZRAČEVALNE NAPRAVE V TRŽAŠKEM PREDORU ZANIMAJO NEAPELJČANE

Naprave za prezračevanje predora pri Senenem trgu so znane kot ene najsoodnejših v Italiji. Zato si je včeraj ogledala te naprave komisija iz Neaplja, ki so jo sestavljali občinski tehniki in funkcionarji. Tudi v Neaplju imajo namreč podobne probleme pri prezračevanju dolgih predorov. Po natančnem ogledu tržajških naprav so se neapeljski tehniki o njih izrekli zelo pozitivno in verjetno bodo tudi v svojem mestu namestili podobne naprave.

PETEK, 14. JANUARJA 1972

15.30, 16.30, 19.30, 22.30, 24.00 Poročila: 7.40 Porocila F. De Andre in Paul and Linda McCartney; 8.40 Operni odlomki; 9.50 Radijska priredba; 10.05 Povepke; 10.35 Telefonski pogovori; 12.40 Glasbena oddaja; 13.00 «Hit Parade»; 13.50 Kako in zakaj; 14.00 Plošče; 16.00 Draga Rai; 18.15 Plošče; 18.40 Vprašaj; 19.00 Resnični dokumenti o neresničnih dohodkih; 20.10 «Supercampionissimo»; 21.00 Plošče; 22.40 Radijska priredba; 23.20 Laska glasba.

III. PROGRAM
10.00 Koncert za začetek; 11.00 Dvorakova komorna glasba; 11.45 Polifonske skladbe; 12.20 Ital. sodobna glasba; 13.00 Medigra; 14.00 Sopranistki G. Farrar in R. Crespin; 14.20 Pertret avtorja; 15.00 Margareta Cortonska; 17.45 Pogovor z vzgojiteljicami; 18.45 Mali planet; 19.15 Vskovečerni koncert; 20.15 Hipnoza; 21.30 André Gide danes.

FILODUFIZIJA
8.00 Kncert za začetek; 9.00 Nabožna glasba; 10.20 Ital. glasba; 11.00 Medigra; 12.20 Doba klavirja; 12.45 Simf. koncert; 14.10 Ital. sodobna glasba.

SLOVENIJA
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 23.00 Porocila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Povepke; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Radio za šole; 12.10 Komentar o «Rischiattisti»; 13.15 Plošče S. Bassey; 13.30 Radijska igra; 14.00 Veselo popoldne; 16.00 Otroški kotiček; 16.20 Za vas mlade; 19.10 Operni odlomki; 19.30 Filmska glasba; 21.15 Koncert v Milanu; 23.10 Ansambli.

II. PROGRAM
7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30.

17.10 Človek in zdravje; 17.20 Operni koncert; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci!; 20.00 Slovenski skladatelji zborov; 20.30 «Top-pops 13»; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačin; 23.05 Literarni noturno; 23.15 Dizzy Gillespie - Donald Byrd.

ITAL. TELEVIIZIJA
10.30 TV v šoli; tečaj angleščine, (11.30) Srednja šola. (12.00) Višja srednja šola; 12.30 Kulturna oddaja; 13.00 Življenje doma; 13.30 Dnevnik; 14.00 Tečaj francosčine; 14.30 Prens evropskega prvenstva v bobu; 15.00 TV v šoli (ponovitve); 17.00 TV v šoli (ponovitve); 17.30 Dnevnik; 17.45 TV za otroke; Počitnice na lrskem in (18.10) Risanki; 18.45 Glasbeni prostor; 19.15 Kulturna oddaja; 19.45 Sport in kronike; 21.00 A-Z: godokeč, kako in zakaj; 22.00 Glasbena oddaja; 23.00 Dnevnik.

JUG. TELEVIIZIJA
16.30 Evropsko prvenstvo v dve sedežnem bobu; 17.35 L. Suhodolčan: Narobe svet, od izkida Naocni-ocanki; 18.10 Obzornik; 18.25 Obisk iz Italije; 18.40 Zgodnja problem: Otok se boji; 18.50 Mestna čarška šola; 19.00 Mestec Petron; serijski film; 20.00 TV dnevnik; 20.35 Göteborg; Evropsko prvenstvo; približno 22.30 TV ročila.

KOPRSKA BARVNA TV
20.00 Otroški kotiček; 20.15 Porocila; 20.30 TV film: Dvojbi o smrti; 21.20 Prens evropskega prvenstva v umetnem drsanju.